

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona – Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 7/10), a u vezi sa članom 25. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 6/09, 9/13, 13/13 i 4/15), na prijedlog Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, Vlada Zeničko-dobojskog kantona na 57. sjednici, održanoj dana 30.05.2016. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

o utvrđivanju Prijedloga Odluke o usvajanju Elaborata o društveno-ekonomskoj opravdanosti studijskog programa Poslovne i javne finansije, drugog ciklusa studija, na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Zenici

I.

Utvrđuje se Prijedlog Odluke o usvajanju Elaborata o društveno-ekonomskoj opravdanosti studijskog programa Poslovne i javne finansije, drugog ciklusa studija, na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Zenici.

II.

Prijedlog odluke iz tačke I. ovog zaključka upućuje se u dalju skupštinsku proceduru.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-_____/16.
Datum, 30.05.2016. godine
Zenica

PREMIJER

Miralem Galijašević

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport,
1x Univerzitet u Zenici, Rektorat, Fakultetska 3 (putem Ministarstva),
1x Stručna služba Skupštine,
1x a/a.

Obrazloženje

Pravni osnov

Pravni osnov za donošenje ovog zaključka temelji se na članu 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona – Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10) i na članu 25. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 6/09, 9/13, 13/13 i 4/15).

Razlozi za donošenje

U skladu sa odredbama člana 25. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 6/09, 9/13, 13/13 i 4/15), osnivač visokoškolske ustanove usvaja elaborat o opravdanosti statusnih promjena i donosi odluku o statusnim promjenama. Statusne promjene, u ovom slučaju, odnose se na proširenje djelatnosti organizovanjem novog studijskog programa.

Ekonomski fakultet Univerziteta u Zenici planirao je pokretanje studijskog programa Poslovne i javne finansije, drugog ciklusa studija, u trajanju od jedne godine (60 ECTS).

Na prijedlog Naučno-nastavnog vijeća Ekonomskog fakulteta, Senat Univerziteta u Zenici je donio Odluku o usvajanju Elaborata o društveno-ekonomskoj opravdanosti uvođenja novih studijskih programa na II (drugom) ciklusu studija Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Zenici, broj: 01-02-1-2334/15. od 01.07.2015. godine.

Ova odluka Senata je upućena Upravnom odboru Univerziteta u Zenici na dalju proceduru. Upravni odbor Univerziteta u Zenici je donio Odluku o prihvatanju inicijative Senata Univerziteta u Zenici o usvajanju Elaborata o društveno-ekonomskoj opravdanosti uvođenja novih studijskih programa na II (drugom) ciklusu studija Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Zenici, broj: 01-01-2440/15. od 14.07.2015. godine.

Odluka Upravnog odbora Univerziteta u Zenici je dostavljena Ministarstvu za obrazovanje, nauku, kulturu i sport kako bi se uputila u dalju proceduru dobijanja saglasnosti od Osnivača Univerziteta.

Ekonomski fakultet je danom osnivanja u ponudi poslijediplomskih studija imao dva studijska programa, kojima su se produbljivala znanja studenata stečena na dodiplomskim studijima. Analizom usporedivih fakulteta u regionu došlo se do zaključka da sve referentne jedinice imaju širu paletu ponuđenih poslijediplomskih studija, te je nakon duže šire rasprave među nastavnicima opredjeljen razvoj studijskog programa Poslovne i javne finansije, a koji prevashodno treba obezbijediti zapošljivost kadrova među završenicima studija.

Studijski program omogućuje proširenje specifičnih znanja iz ekonomije stečenih tokom studija na prvom ciklusu studija, primjenljivih u rješavanju problema poslovnog odlučivanja i upravljanja u preduzećima i institucijama u privatnom i javnom sektoru (bankarstvo i finansijska tržišta u razvoju, javne finansije i budžetiranje, finansijsko planiranje, analiza i kontrola i modeli u finansijskom menadžmentu). Specifično, tržištu rada nedostaju kvalitetni kadrovi koji su osposobljeni za obuhvatnu primjenu znanja vezanih za rješavanja kompleksnih problema u domenu javnih finansija, a koji pri tome razumiju makroekonomske uticaje koje se mora uzeti u obzir prilikom dizajniranja rješenja vezanih za kreiranje budžetske potrošnje, poresku politiku kao i posebnu ulogu finansijskih tržišta u zemljama u tranziciji.

Finansijski pokazatelji

Kako je navedeno u Obrazloženju Elaborata, pokretanjem studijskog programa Poslovne i javne finansije, Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Zenici, može doći do povećanja troškova na ekonomskom kodu 613900-Ugovorene i druge usluge, a koji se odnose na angažovanje spoljnih saradnika. Prema finansijskom planu koji je dat u Elaboratu, ovi dodatni troškovi će se pokriti iz vlastitog prihoda, odnosno, od uplata za upisnine i prijava za ispite. **Finansijski plan ekonomski je opravdan i isti se može pokriti iz vlastitih sredstava.** Ostali troškovi (tekući troškovi) biće pokriveni usvojenim budžetom na ovim pozicijama.

Imajući u vidu navedeno, molimo Vladu Kantona da se očituje o ovom prijedlogu zaključka.

PRIJEDLOG

Na osnovu člana 37. stav 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, a u vezi sa članom 25. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 6/09, 9/13, 13/13 i 4/15), Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na ____sjednici, održanoj _____2016. godine, donosi

ODLUKU

o usvajanju Elaborata o društveno-ekonomskoj opravdanosti studijskog programa Poslovne i javne finansije, drugog ciklusa studija, na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Zenici

Član 1.

Usvaja se Elaborat o društveno-ekonomskoj opravdanosti studijskog programa Poslovne i javne finansije, drugog ciklusa studija, na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Zenici.

Član 2.

Odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02-_____/16.
Datum,
Z e n i c a

PREDSJEDAVAJUĆA

Draženka Subašić, s.r.

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport,
1x Univerzitet u Zenici - Rektorat, Fakultetska 3, (putem Ministarstva),
1x a/a.

Obrazloženje

Pravni osnov

Pravni osnov za donošenje ove odluke temelji se na članu 37. stav 1. tačka f.) Ustava Zeničko-dobojskog kantona i na članu 25. Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 6/09, 9/13, 13/13 i 4/15).

Razlozi za donošenje

U skladu sa odredbama člana 25. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 6/09, 9/13, 13/13 i 4/15), osnivač visokoškolske ustanove usvaja elaborat o opravdanosti statusnih promjena i donosi odluku o statusnim promjenama. Statusne promjene, u ovom slučaju, odnose se na proširenje djelatnosti organizovanjem novog studijskog programa.

Ekonomski fakultet Univerziteta u Zenici planirao je pokretanje studijskog programa Poslovne i javne finansije, drugog ciklusa studija, u trajanju od jedne godine (60 ECTS).

Na prijedlog Naučno-nastavnog vijeća Ekonomskog fakulteta, Senat Univerziteta u Zenici je donio Odluku o usvajanju Elaborata o društveno-ekonomskoj opravdanosti uvođenja novih studijskih programa na II (drugom) ciklusu studija Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Zenici, broj: 01-02-1-2334/15. od 01.07.2015. godine.

Ova odluka Senata je upućena Upravnom odboru Univerziteta u Zenici na dalju proceduru. Upravni odbor Univerziteta u Zenici je donio Odluku o prihvatanju inicijative Senata Univerziteta u Zenici o usvajanju Elaborata o društveno-ekonomskoj opravdanosti uvođenja novih studijskih programa na II (drugom) ciklusu studija Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Zenici, broj: 01-01-2440/15. od 14.07.2015. godine.

Odluka Upravnog odbora Univerziteta u Zenici je dostavljena Ministarstvu za obrazovanje, nauku, kulturu i sport kako bi se uputila u dalju proceduru dobijanja saglasnosti od Osnivača Univerziteta.

Ekonomski fakultet je danom osnivanja u ponudi poslijediplomskih studija imao dva studijska programa, kojima su se produbljivala znanja studenata stečena na dodiplomskim studijima. Analizom usporedivih fakulteta u regionu došlo se do zaključka da sve referentne jedinice imaju širu paletu ponuđenih poslijediplomskih studija, te je nakon duže šire rasprave među nastavnicima opredjeljen razvoj studijskog programa Poslovne i javne finansije, a koji prevashodno treba obezbijediti zapošljivost kadrova među završenicima studija.

Studijski program omogućuje proširenje specifičnih znanja iz ekonomije stečenih tokom studija na prvom ciklusu studija, primjenljivih u rješavanju problema poslovnog odlučivanja i upravljanja u preduzećima i institucijama u privatnom i javnom sektoru (bankarstvo i finansijska tržišta u razvoju, javne finansije i budžetiranje, finansijako planiranje, analiza i kontrola i modeli u finansijskom menadžmentu). Specifično, tržištu rada nedostaju kvalitetni kadrovi koji su osposobljeni za obuhvatnu primjenu znanja vezanih za rješavanja kompleksnih problema u domenu javnih finansija, a koji pri tome razumiju makroekonomske uticaje koje se mora uzeti u obzir prilikom dizajniranja rješenja vezanih za kreiranje budžetske potrošnje, poresku politiku kao i posebnu ulogu finansijskih tržišta u zemljama u tranziciji.

Finansijski pokazatelji

Kako je navedeno u Obrazloženju Elaborata, pokretanjem studijskog programa Poslovne i javne finansije, Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Zenici, može doći do povećanja troškova na ekonomskom kodu 613900-Ugovorene i druge usluge, a koji se odnose na angažovanje spoljnih saradnika. Prema finansijskom planu koji je dat u Elaboratu, ovi dodatni troškovi će se pokriti iz vlastitog prihoda, odnosno, od uplata za upisnine i prijava za ispite. **Finansijski plan ekonomski je opravdan i isti se može pokriti iz vlastitih sredstava.** Ostali troškovi (tekući troškovi) biće pokriveni usvojenim budžetom na ovim pozicijama.

UNIVERZITET U ZENICI
EKONOMSKI FAKULTET

**ELABORAT O DRUŠTVENO-EKONOMSKOJ OPRAVDANOSTI UVOĐENJA NOVIH
STUDIJSKIH PROGRAMA NA EKONOMSKOM FAKULTETU UNIVERZITETA U ZENICI**

- A) ELABORAT O DRUŠTVENO-EKONOMSKOJ OPRAVDANOSTI STUDIJSKOG PROGRAMA: „LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ I POLITIKA“
- B) ELABORAT O DRUŠTVENO-EKONOMSKOJ OPRAVDANOSTI STUDIJSKOG PROGRAMA: „POSLOVNE I JAVNE FINANSIJE“

Zenica, juni 2015.

**UNIVERZITET U ZENICI
EKONOMSKI FAKULTET**

ELABORAT O STUDIJSKOM PROGRAMU

1. OPĆE INFORMACIJE

1.1. Naziv studijskog programa	Lokalni ekonomski razvoj i politika	
1.2. Šef studijskog programa	-	
1.3. Nivo studijskog programa		I ciklus: Dodiplomski
		II ciklus: Postdiplomski
		III ciklus: Doktorski
1.4. Akademski/stručni naziv po završetku studija	Magistar ekonomije (MA) - smjer: Lokalni ekonomski razvoj i politika	

2. UVOD

2.1. Razlozi za pokretanje studija	Bosnu i Hercegovinu na putu europskih integracija čekaju brojne reforme koje zahtijevaju posebna znanja i vještine za kreiranje razvojnih dokumenata i ekonomskih politika na svim razinama vlasti. EU u svom daljem razvoju fokus pažnje stavlja na ekonomski razvoj lokalnih zajednica. Svaka lokalna uprava u svojoj organizaciji treba da ima sektor koji se bavi izradom razvojnih projekata lokalne zajednice. Aktivnosti u i oko razvoja lokalnih zajednica su mnogobrojne, međuzavisne i u principu uključuju javni, privatni i nevladin sektor kao i
------------------------------------	---

	građane na području lokalne zajednice. U Strategiji razvoja ZDK 2010-2020 kao jedna od mjera iz programa za razvoj obrazovne strukture i uslađivanja ponude obrazovanja sa tražnjom tržišta (mjera broj 3.3.4.) predviđeno je kontinuirano usklađivanje sistema obrazovanja sa potrebama tržišta rada, čime bi se postiglo željeno stanje dinamičnog sistema obrazovanja koji može odgovoriti potrebama tržišta rada. Postojanje strukturalne nezaposlenosti na tržištu rada u ZDK se ogleda u neusklađenoj ponudi radne snage i njenoj tražnji, kako privrede tako i vanprivrede. Ovim studijskim programom bi se ta strukturalna nezaposlenost ublažila jer će se na tržište rada uvesti ekonomski stručnjaci sa znanjima i kompetencijama koje u ovom trenutku ne postoje na tržištu rada u BiH. Ovome treba dodati da je problem nezaposlenosti u ZDK izraženiji je nego u FBiH, i rješenja treba tražiti u reindustrializaciji utemeljenoj na osnovu kvalitetno osmišljenih i konkretnih strateških ekonomskih politika i razvojnih projekata. GDP per capita ZDK u zadnjih pet godina je nešto iznad 4/5 od GDP per capita u FBiH, dok prerađivačka industrija kontinuirano bilježi pad fizičkog obujma industrijske proizvodnje u odnosu na FBiH. Iz ovoga proizilazi i buduća potreba za ekonomskim stručnjacima profiliranim za lokalni ekonomski razvoj i politike. Kao što je poznato, na području ZDK i šire, nijedna visoko-školska ustanova nema studijski program lokalni ekonomski razvoj i politika na II ciklusu. U komunikaciji sa studentima Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Zenici, došli smo do saznanja da značajan broj diplomanata prvog ciklusa nastavlja svoje usavršavanje na drugim Univerzitetima iz područja ekonomije zbog postojanja dva istovjetna studijska programa na I i II ciklusu u oblasti ekonomije na UNZE. Javni sektor koji u svojoj nadležnosti ima zadatak kreiranja ekonomskih politika bi ovim studijskim programom dobio određeni broj kompetentnih magistara ekonomije čime bi se osnažio kapacitet za donošenje razvojnih politika i razvojnih programa u jedinicama lokalne samouprave. Cilj studijskog programa lokalni ekonomski razvoj i politika, II ciklusa, jest stjecanje znanja i profesionalnih kompetencija koje će budućim magistrima ekonomije omogućiti kreiranje razvojnih dokumenata lokalne zajednice i samostalno bavljenje poslovnim analizama i istraživačkim procesima u proizvodnoj i uslužnoj djelatnosti, kako u privatnom, tako i u javnom sektoru. Budući magistri ekonomije nakon okončanja studijskog programa lokalni ekonomski razvoj i politika, II ciklus, će moći obavljati niz zanimanja, kao što su: ekonomska analiza, ekonomsko istraživanje, izrada strateških dokumenata za lokalne zajednice, i druge razine vlasti, vođenje razvojnih projekata,
--	--

	kreiranje i provođenje institucionalnih reformi. Pored sticanja naučnih i profesionalnih kompetencija studenti će se osposobiti za nastavak studija na III ciklusu, odnosno doktorskom studiju.
2.2.Procjena svrsishodnosti s obzirom na potrebe tržišta rada u javnom i privatnom sektoru	Od 2005.godine na EF Zenica su razvijena samo dva studijska programa. Na tržištu rada je izražena tražnja za profilom ovih stručnjaka kako u javnom tako i privatnom sektoru.
2.3.Usklađenost s misijom i strategijom OJ/Univerziteta	Strategija razvoja Univerziteta nalaže da se svake četiri godine inoviraju nastavni programi i uvode novi studijski programi u skladu sa potrebama tržišta rada.
2.4.Uporedivost studijskog programa s programima drugih visokoškolskih ustanova u BiH i šire	Isti ili sličan studijski program su razvile visokoškolske organizacije iz okruženja, dok u BiH još uvijek nema predmetnog studijskog programa.
2.5. Povezanost s lokalnom zajednicom (privreda, javne institucije)	Studijski program visoko kolerira sa potrebama lokalne zajednice, razvojnim agencijama, razvojnim fondovima, razvojnim institutima, zavodima za programiranje razvoja i sl.
2.6. Ostalo	

3. OPĆI DIO	
3.1. Naučno/umjetničko područje studijskog programa	Ekonomika teorija i politika
3.2. Trajanje studijskog programa (postoji li mogućnost studiranja na daljinu, vanrednog studija i sl.)	Dva semestra - jedna školska godina. Ne postoji mogućnost studiranja na daljinu, dok postoji mogućnost redovnog i samofinansirajućeg studija.
3.3. Minimalni broj ECTS bodova potreban za završetak studija	Minimalan broj ECTS bodova potreban za završetak studija je 60.
3.4. Uslovi upisa na studij	Završen I ciklus studija sa 240 ECTS bodova, ekonomskog smjera.
3.5. Ishodi učenja	1. Razumjevanje funkcioniranja, razvoja lokalne i regionalne zajednice i njene uprave sukladno europskoj povelji o njenom razvoju, što je stavljeno u prvi plan razvoja EU, gdje su razvojni projekti lokalne zajednice stavljeni u prioritet (izrada, finansiranje i sufinansiranje, moritoring, evaluacija i razvojne intervencije). 2. Ovladavanje vještinama i suvremenim alatima ekonomske analize i programiranja lokalnog ekonomskog razvoja po metodologiji uobičajenoj u Europskoj uniji. 3. Studenti će biti osposobljeni za rad na istraživanju, analizi i programiranju ekonomskog razvoja, projektiranju i dizajniranju osnovne lokalne samouprave kao pravno-političke i systemske institucije i regije. 4. Koncepti razvitka i promocije malog i srednjeg poduzetništva, promocija lokacije i infrastrukture, potporne institucije LER-a (poduzetnički centri, poduzetnički inkubatori, poduzetničke zone, lokalne garancijske agencije, itd.), monitoring i evaluacija LER-a i razvojnih intervencija.

	5. Razumjevanje i primjena participativne dijagnostike, procesa planiranja i integrativnog planiranja, monitoringa, evaluacije i participativnog benchmarkinga. Strateško planiranje LER-a, razumjevanje koncepta situacione, PEST i SWOT analize i načini njihove primjene za definiranje strategije LER-a. 6. Utvrđivanje stabla ciljeva razvoja lokalne zajednice i mjera za njihovo ostvarenje. 7. Utvrđivanje i kreiranje strukture i sadržaja dokumenta sa strategijom LER-a, operativnog plana i razrade programskog dokumenta LER-a, procedura osnivanja učinkovitih tijela za LER, bitni elementi za učinkovitost tijela za LER. Koncept LER-a EU, učešće javnosti i komunikacijska strategija u realizaciji LER-a, koncept izrade logičkog okvira razvojne intervencije u LER-u, primjeri dobre prakse u LER-u i studije slučaja.
3.6. Mogućnost zapošljavanja (popis mogućih poslodavaca) i mišljenje organizacija vezanih za tržište rada o primjerenosti predviđenih ishoda učenja (priložiti)	Općine, kantoni, regije, entiteti, razvojne agencije, razvojni instituti, zavodi za planiranje i programiranje razvoja, razvojni fondovi u zemlji i EU, kompanije (privatne i javne). U svim navedenim subjektima studenti ovog smjera mogu biti u funkciji izrade razvojnih projekata i poveznica sa razvojnim fondovima u EU.
3.7. Mogućnost nastavka studija	Završetkom II ciklusa studijskog programa omogućava se nastavak na III ciklusu studija iz oblasti ekonomije.
3.8. Kod prijave SP II ciklusa navesti dodiplomske studije predlagača ili drugih ustanova u BiH s kojih je moguć upis na predloženi diplomski studij	Fakulteti koji obrazuju sve ekonomske profile sa 240 ECTS bodova, stiču uslov za upis na predmetnom studijskom programu.

4. OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA		
4.1. Popis obaveznih i izbornih predmeta s brojem sati nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem EC(A)TS bodova-nastavni plan (prilog: Tabela 2)		
4.2. Opis svakog predmeta-nastavni program (prilog: Tabela 3)		
4.3. Struktura studija (broj semestara, veličina grupa za predavanja i vježbe/seminare)	Studijski program traje dva semestra, neće biti vježbe, nego izrada seminarskih radova.	
4.4. Uslovi upisa u sljedeći semestar	Nema	
4.6. Popis predmeta i/ili modula koji će se izvoditi i na stranom jeziku (navesti jezik)	Nema	
4.7. Završetak studija:		
a) Način završetka studija		
		Završni rad- master rad
b) Uslovi za odbranu završnog/diplomskog rada	Položeni svi ispiti i odbranjeni seminarski radovi.	

c) Postupak odbrane završnog/diplomskog rada

Javna odbrana pred komisijom od četiri člana, pri čemu jedan od članova komisije je imenovani mentor na radu.

	UNIVERZITET U ZENICI EKONOMSKI FAKULTET						
NASTAVNI PLAN STUDIJSKOG PROGRAMA: LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ I POLITIKA							
Šifra predmeta	R. br.	NAZIV PREDMETA	I semestar (zimski)				NASTAVNIK/SARADNIK
			P	V	LV	ECT(A)S	
04K40-049	1.	ISTRAŽIVAČKE METODE U EKONOMIJI	60	-	-	7,5	Prof.dr.sc. Slavo Kukić, Doc.dr.sc. Bernard Harbaš, Prof.dr.sc. Jasmin Halebić, Doc.dr.sc. Almir Alihodžić
06K19-023	2.	LOKALNA I REGIONALNA UPRAVA	60	-	-	7,5	Dr.sc. Mirko Pejanović, prof.emeritus, dopis. član ANU BiH
06K19-024	3.	MAKROEKONOMSKE STRATEGIJE	60	-	-	7,5	Prof.dr. sc. Kadrija Hodžić
06K19-025	4.	LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ	60	-	-	7,5	Prof.dr.sc. Hasan Mahmutović
Broj sati u sedmici P/V/LV			16	-	-		
Ukupan broj sati u sedmici			16				
Ukupan broj kreditnih bodova						30	
Šifra predmeta	R. br.	NAZIV PREDMETA	II semestar (ljetni)				NASTAVNIK/SARADNIK
			P	V	LV	ECT(A)S	
06K19-026	1.	EKONOMIJA JAVNOG SEKTORA	60	-	-	7,5	Prof.dr.sc. Jasmin Halebić
06K19-027	2.	IZRADA I EVALUACIJA RAZVOJNIH PROJEKATA	60	-	-	5,5	Prof.dr.sc. Jasmin Halebić
06K19-028	2.	EKONOMIJA BIH I EU	60	-	-	5,5	Prof.dr.sc. Azra Hadžiahmetović
06K19-029	2.	INDUSTRIJSKA POLITIKA	60	-	-	5,5	Prof.dr.sc. Hasan Mahmutović
06K19-030	2.	KOMPARATIVNI EKONOMSKI SISTEMI	60	-	-	5,5	Prof.dr.sc. Halid Kurtović
06K19-011	3.	MAGISTARSKI RAD	-	-	-	17	Izabrani mentor
Broj sati u sedmici P/V/LV			8	-	-		
Ukupan broj sati u sedmici			8				
Ukupan broj kreditnih bodova						30	

Legenda: P-predavanja; V-vježbe; LV- laboratorijske vježbe; ECT(A)S-broj kredita

NASTAVNI PLAN
ODSJED: LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ I POLITIKA

I godina II ciklusa studija (semestralni fond sati)

Red. broj	PREDMET	SEMESTAR					
		ZIMSKI			LJETNI		
		P	V	S	P	V	S
1.	ISTRAŽIVAČKE METODE U EKONOMIJI	60					
2.	LOKALNA I REGIONALNA UPRAVA	60					
3.	MAKROEKONOMSKE STRATEGIJE	60					
4.	LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ	60					
5.	EKONOMIJA JAVNOG SEKTORA				60		
6.	IZRADA I EVALUACIJA RAZVOJNIH PROJEKATA				60		
6.	EKONOMIJA BIH I EU				60		
6.	INDUSTRIJSKA POLITIKA				60		
6.	KOMPARATIVNI EKONOMSKI SISTEMI				60		
7.	MAGISTARSKI RAD						
UKUPNO:		240			120		

Bodovanje prema ECT(A)S-u (European Transfer Credit and Accumulation System)

Red. broj	PREDMET	ECT(A)S					
		Kreditni bodovi					
		P	V	S	PI	UI	Σ
1.	ISTRAŽIVAČKE METODE U EKONOMIJI	2	-	1,5	2,5	1,5	7,5
2.	LOKALNA I REGIONALNA UPRAVA	2	-	1,5	2,5	1,5	7,5
3.	MAKROEKONOMSKE STRATEGIJE	2	-	1,5	2,5	1,5	7,5
4.	LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ	2	-	1,5	2,5	1,5	7,5
5.	EKONOMIJA JAVNOG SEKTORA	2	-	1,5	2,5	1,5	7,5
6.	IZRADA I EVALUACIJA RAZVOJNIH PROJEKATA	2		1,5	1	1	5,5
6.	EKONOMIJA BIH I EU	2		1,5	1	1	5,5
6.	INDUSTRIJSKA POLITIKA	2		1,5	1	1	5,5
6.	KOMPARATIVNI EKONOMSKI SISTEMI	2		1,5	1	1	5,5
7.	MAGISTARSKI RAD	-	-	-	-	-	17,0
UKUPNO							60

Legenda: P-predavanje, V-vježbe, S-seminarski rad, PI-pismeni ispit, UI-usmeni ispit, Σ-ukupno

UNIVERZITET U ZENICI
EKONOMSKI FAKULTET

Naziv predmeta: ISTRAŽIVAČKE METODE U EKONOMIJI

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
Zimski (I)	Obavezni	4	-	7,5	04K40-049

Nastavnici: Prof.dr.sc. Slavo Kukić, Doc.dr.sc. Bernard Harbaš, Prof.dr.sc. Jasmin Halebić, Doc.dr.sc. Almir Alihodžić
E-mail: jasmin.halebic@ef.unze.ba

Saradnik:-
E-mail: -

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Nema

Ciljpredmeta

Povećati značajan doprinos kvalitetu stručnih i naučnih radova studenata i mladih istraživača.

Kompetencije (Ishodi učenja)

Ovladavanje metodama istraživanja neophodnim za istraživački rad, profesionalni rad, izradu magistarskog rada, naučno-stručnih članaka za objavu u naučno-stručnim časopisima.

Program predmeta:

1.Istraživanje i istraživačka filozofija; 2. Etika u istraživanju, 3. Vrste istraživanja i odabir metodološkog pristupa, 4.Faze istraživačkog rada i oblikovanje hipoteza, 5. Nacrt istraživanja, određenje uzorka i instrumenti istraživanja, 6. Prikupljanje literature, pretraživanje baza podataka i kataloga biblioteka najznačajnije dostupne baze preko interneta, 7. Razvoj teorijskog okvira, 8. Definiranje ciljeva i istraživačkih pitanja, 9. Obrada, analiza i prikazivanje istraživanja, 10.Upoznavanje sa STATA software-om, 11. Obrada podataka, 12. Deskriptivne analize (uni- & bivariate), 13. Statističke metode zaključivanja (t-test, prostolinearna i višestrukalinearnaregresija, binarnaregresija), 14.Upotreba regresije u ekonomskim istraživanjima

Izvođenje nastave:

Predavanja se izvode uz upotrebu nastavnih sredstava, shema i grafičkih prikaza, kao i tehnika aktivnog učenja i uz aktivno učešće studenata. Na predavanjima se analiziraju i rješavaju (studij slučaja) problemi iz različitih ekonomskih problema.Uz to studenti izrađuju seminarske radove koji se prezentiraju i vodi rasprava o predmetnom problemu sa svim studentima

Provjera znanja:

Provjera znanja studenata se vrši putem testa. Uz to studenti izrađuju seminarske radove koji se prezentiraju i vodi rasprava o predmetnom problemu sa svim studentima. Završnim usmenim ispitom se vrši ocjenjivanje teorijskog znanja studenata i sposobnost primjene tog znanja na rješavanje praktičnih problema u kreiranju planova lokalnog ekonomskog razvoja i politike.

Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Test	Seminarski rad	Usmeni završni ispit		
5 (5%)	20 (20%)	35 (35%)	40 (40%)		
Literatura					
Obavezna	1. Ana T. Verčić, Dubravka S. Ćorić, Nina P. Vokić, <i>Priručnik za metodologiju istraživačkog rada u društvenim istraživanjima</i>, M. E. P. d. o. o., Zagreb, 2011. 2. Kukić S.: <i>Metodologija znanstvenih istraživanja</i>, 2015. 3. http://www.lse.ac.uk/methodology/tutorials/Stata/home.aspx 4. Dr. Midhat Šamić, <i>Kako nastaje naučno djelo</i>, Deveto izdanje, IP „Svjetlost“, Sarajevo, 2003. 5. McGovern M.E., 2012. <i>A Practical Introduction to Stata</i>. Harvard Center for Population and Development Studies.				
Dodatna					

		UNIVERZITET U ZENICI EKONOMSKI FAKULTET			
Naziv predmeta: LOKALNA I REGIONALNA UPRAVA					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
Zimski (I)	Obavezni	4	-	7,5	06K19-023

Nastavnik: Prof. emeritus Mirko Pejanović, dopisni član ANU BiH E-mail: pejanovicm@institut-genocid.unsa.ba		Saradnik: E-mail:
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema
Cilj predmeta	U okviru nastave studenti će izučavati teorijske osnove lokalne samouprave kao pravno – političke i sistemske institucije. Studenti će spoznati osnovne modele organizacije i funkcionisanja lokalne samouprave u razvijenim zemljama Evrope. Poseban segment nastave će se odnositi na organizaciju, funkcionisanje i razvoj lokalne samouprave u postdejtonskom političkom razvoju države Bosne i Hercegovine. Bitan segment predmeta je regionalna samouprava. Unutar ovog segmenta izučavat će se teorijsko određenje pojmova regije i regionalizacije kao i koncept euro regije. Također će se izučavati institucije i instrumenti regionalne politike Evropske unije. Studenti će se upoznati i sa modelima regionalizacije nekih evropskih država i povijesnim razvojem regija u Bosni i Hercegovini. Uz teorijske osnove lokalne i regionalne samouprave studenti će u okviru nastave spoznati zakonsku i statutarnu ulogu i nadležnost institucija lokalne samouprave u oblikovanju ciljeva i politika lokalnog ekonomskog i infrastrukturnog razvoja. To se odnosi na ulogu općinskog vijeća, općinskog načelnika i općinske uprave jer su općine i gradovi subjekti ekonomskog, socijalnog, urbanog i kulturnog razvoja svoga područja.	
Kompetencije (Ishodi učenja)	Studenti će se proučavanjem komparativnih modela lokalne samouprave u najrazvijenijim državama zapadne Evrope, te evropskih standarda utemeljenih u Evropskoj povelji o lokalnoj samoupravi, osposobiti za kritičko promišljanje o problemima funkcionisanja lokalne samouprave u Bosni i Hercegovini, te o najvažnijim aspektima zakonske, teritorijalne i funkcionalne reforme lokalne samouprave u procesu integracije Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju. Studenti će steći osnovna znanja o politici regionalnog razvoja Evropske unije, različitim oblicima regionalizacije država članica Evropske unije a posebno o mogućnostima oblikovanja pravne i institucionalne osnove regionalnog razvoja Bosne i Hercegovine u procesu integracije u Evropsku uniju. Unutar programa predmeta studenti će steći znanja o ulozi institucija lokalne samouprave u oblasti lokalnog ekonomskog razvoja.	
Program predmeta: I. Teorijski koncept lokalne samouprave: 1. Lokalna zajednica kao socijalna osnova lokalne samouprave, 2. Elementi lokalne zajednice, 3. Savremeni teorijski koncept lokalne samouprave, 4. Lokalna samouprava kao oblik decentralizacije vlasti, 5. Lokalna samouprava kao demokratska institucija, II. Evropska Povelja o lokalnoj samoupravi: 1. Teorijsko polazište evropske Povelje o lokalnoj samoupravi, 2. Principi evropske Povelje o lokalnoj samoupravi, III. Komparativni modeli lokalne samouprave: 1. Model lokalne samouprave u Saveznoj Republici Njemačkoj, 2. Model lokalne samouprave u Kraljevini Švedskoj, 3. Model lokalne samouprave u Švicarskoj, IV. Lokalna samouprava u političkom sistemu Bosne i Hercegovine: 1. Društveno – historijski razvoj lokalne samouprave u Bosni i Hercegovini u XX vijeku, 2. Dejtonski mirovni sporazum i ustavna pozicija lokalne samouprave u Bosni i Hercegovini, 3. Političko – ustavni koncept lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine, 4. Političko - ustavni koncept lokalne samouprave u Republici Srpskoj, 5. Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine, 6. Političko – ustavni		

položaj gradova kao jedinica lokalne samouprave, 7. Institucionalni oblici političke participacije građana u odlučivanju o javnim poslovima u jedinicama lokalne samouprave u Bosni i Hercegovini,

V. Reforma lokalne samouprave u procesu integracije Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju: 1. Reforma ustavno - pravnog okvira lokalne samouprave, 2. Reforma teritorijalne organizacije jedinica lokalne samouprave, 3. Funkcionalna reforma lokalne uprave i javnih ustanova jedinica lokalne samouprave, **VI. Regije i regionalna samouprava:** 1. Pojam regije, 2. Koncept euroregije, 3. Politika i institucionalna osnova regionalnog razvoja Evropske unije, 4. Nomenklatura teritorijalnih statističkih jedinica, 5. Regionalna struktura Kraljevine Španije, 6. Republika Italija kao model „države regija“, 7. Regionalno ustrojstvo Savezne Republike Njemačke, 8. Historijski razvoj regija u Bosni i Hercegovini imogućnost primjene koncepta euroregije u Bosni i Hercegovini, **VII. Uloga i nadležnost institucija lokalne samouprave u oblasti lokalnog ekonomskog i infrastrukturnog razvoja:** 1. Teorijske osnove lokalnog ekonomskog razvoja, 2. Uloga opštine i grada kao jedinice lokalne samouprave u oblasti lokalnog ekonomskog razvoja, 3. Uloga i nadležnost općinskog vijeća u oblasti ekonomskog razvoja, 4. Uloga i nadležnost općinskog načelnika u oblasti ekonomskog razvoja, 5. Nadležnost općinske uprave u lokalnom ekonomskom razvoju, 6. Uloga općinskih i gradskih agencija za lokalni ekonomski razvoj, 7. Planiranje i izgradnja komunalne infrastrukture, 8. Srednjoročni i dugoročni planovi razvoja općina i gradova.

Izvođenje nastave:

Nastava se organizira dva puta sedmično sa po pet sati interaktivnog predavanja uz korištenje power point prezentacija. Od studenata se zahtjeva aktivno učestvovanje u nastavnom procesu putem postavljanja pitanja, davanja komentara, kritičkog diskursa, pripreme prezentacije, prezentacija eseja i seminarskog rada. Ispit se odvija putem pisanog testa (midterm i završni ispit) koji uključuje pitanja sa višestrukim odgovorima, pitanja koja traže dopunu, te pitanja koja zahtijevaju esejske odgovore.

1. ex katedra	60%
2. prezentacije	40%

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Test	Seminarski rad/prezentacija	Završni usmeni ispit	
5 bodova	20 bodova	35 bodova	40 bodova	

Literatura

Obavezna	1. M. Pejanović, E. Sadiković, Lokalna i regionalna samouprava u Bosni i Hercegovini, TKD Šahinpašić, Sarajevo/Zagreb, 2012. 2. J. Osmanković-M. Pejanović: Euroregije i Bosna i Hercegovina; Fakultet političkih nauka Sarajevo – Centar za razvoj lokalne i regionalne samouprave; Sarajevo 2006. 3. E. Sadiković, Evropa regija – kohezijska politika Evropske unije i zapadni Balkan, Sarajevo: TKD Šahinpašić, 2014. 4. M. Pejanović, H. Zolić, Z. Zlokapa, S. Arnautović; Općine/opštine u Bosni i Hercegovini-socijalne, demografske, ekonomske i političke činjenice; Fakultet političkih nauka Sarajevo – Centar za razvoj lokalne i regionalne samouprave, Sarajevo 2005.
----------	--

	5. Evropska povelja o lokalnoj samoupravi, Savez općina i gradova Federacije BiH, Sarajevo, 2003. 6. Osmanković Jasmina-Mulaomerović Jasminko: Lokalni razvoj i (spelo) turizam, Ekonomski fakultet, Sarajevo, 2010. 7. Forum gradonačelnika, Zbornik radova, ANU BiH, 2014. 8. Mirko Pejanović, Ustavno zakonska uloga lokalnih vlasti u ekonomskom i infrastrukturnom razvoju općina i gradova u Bosni i Hercegovini, časopis Pregled broj 3/2013. 9. Zakon o principima lokalne samouprave u Federacije BiH, Službene novine Federacije BiH, broj 49/06. 10. Zakon o lokalnoj samoupravi u Republici Srpskoj Službeni glasnik RS broj 10/04.
Dodatna	

		UNIVERZITET U ZENICI EKONOMSKI FAKULTET			
Naziv predmeta: MAKROEKONOMSKE STRATEGIJE					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
Zimski (I)	Obavezni	4	-	7,5	06K19-024
Nastavnik: Prof.dr. sc. Kadrija Hodžić E-mail: kadrija.hodzic@gmail.com			Saradnik: E-mail: -		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje			Nema		
Cilj predmeta		- Konceptualno razumijevanje procesa strateškog elaboriranja ekonomskog razvoja - Omogućavanje „šire slike“ spoznavanja siromaštva i razvojnih makroekonomskih procesa i njihov uticaj na lokalne zajednice; - Interdisciplinarne spoznaje koje su osobito važne za strateško promišljanje budućih društvenih procesa dinamičkih i neprekidnih promjena			
Kompetencije (Ishodi učenja)		Aktivnosti u okviru naučno-nastavnog dijela provode se kao uvod u otvorena i neriješena pitanja teme kroz aktiviranje znanja, vještina i kompetencija kao resursa za naučno-istraživačku djelatnost. Nastava i načini provjere znanja usmjereni su kroz različite istraživačke procese,			

		među kojima se posebno izdvajaju predavanja, seminari, istraživački radovi, stručni i naučni skupovi, prezentacija pisanih radova, proučavanje literature i pozitivnih zakonskih rješenja.			
Program predmeta: • STRATEGIJE EKONOMSKOG RAZVOJA: 1) Šta podstiče ekonomski razvoj: tržište, država i civilno društvo; 2)Teorije ekonomskog rasta i razvoj; evolucija teorija razvoja (mjerjenje ekonomskog razvoja i razvojne dekade 50-ih, 60-ih, 70-ih, 80-ih, 90-ih godina i XXI stoljeća); 3) Strategije ekonomskog razvoja (hipoteza zaostalosti, industrijalizacija poljoprivrede, država i tržište, uvozne supstitucije i izvozne orijentacije, alternativni modeli razvoja); • FINANSIRANJE EKONOMSKOG RAZVOJA: 1) Formiranje i alokacija kapitala i ekonomski razvoj; 2) Finansiranje ekonomskog razvoja domaćom štednjom; 3) Eksterni izvori finansiranja ekonomskog razvoja; • LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ: 1) Lokacije u problemima; 2) Konceptcija lokalnog ekonomskog razvoja (straško planiranje razvoja); 3) Gradovi nova snaga ekonomskog razvoja u 21. stoljeću; • SLOBODNE TEME: 1) Izazovi i prilike za ekonomski razvoj na globalnoj pozornici; 2) Izazovi ekonomskog razvoja u uslovima trajanja globalne recesije i eurokrize; 3) BiH u vrtlogu globalizacije i globalne recesije.					
Izvođenje nastave: Nastava je usmjerena kroz različite istraživačke procese, među kojima se posebno izdvajaju predavanja, seminari, istraživački radovi, stručni i naučni skupovi, prezentacija pisanih radova, proučavanje literature i pozitivnih zakonskih rješenja.					
Provjera znanja: Seminari, kritički prikaz, kolokviji Ispit je usmeni ili pismeni					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Seminarski rad	Test	Završni usmeni ispit		
5	35	20	40		
Literatura					
Obavezna	1. Todaro, M., Smith, Stephen (2006), <i>Ekonomski razvoj</i>, „Šahinpašić“, Sarajevo 2. Blanchard, Oliver. (2011) Makroekonomija, MATE, Zagreb. 3. Osmanković, Jasmina, Nikolajev, Amina, Humani razvoj, Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu.				
Dodatna	1. Samuelson, P., Nordhaus, W., Ekonomija, MATE, Zagreb, 2011. (Poglavlje 26: Izazov ekonomskog razvoja, str. 521-542).				

	2. Kenichi, Ohmnae (2007) Nova globalna pozornica, MATE, Zagreb. 3. Ravenhill, John (2014): Global Political Economy Fourth Edition, Oxford University Press. 4. Rao, P.K. (2000), Sustainable Development – Economics and Policy, Basic Blackwll, Oxford.
--	--

		UNIVERZITET U ZENICI EKONOMSKI FAKULTET			
Naziv predmeta: LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
Zimski (I)	Obavezni	4	-	7,5	06K19-025
Nastavnik: Prof.dr. sc. Hasan Mahmutović E-mail: hasanmahmutovic@hotmail.com			Saradnik: E-mail: -		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje			Nema		
Ciljpredmeta		Upoznavanje sa značenjem ekonomskog rasta i razvoja, značaj LER na razini općine/grada, njegovo planiranje i integriranje u višu razinu planskog razvojnog dokumenta društvene zajednice. Izrada praktičnog dokumenta LER			
Kompetencije (Ishodi učenja)		Studenti će proučavanjem teorijsko-metodološkog planiranja lokalnog ekonomskog razvoja biti osposobljeni za izradu planova razvoja za lokalne i regionalne zajednice u Bosni i Hercegovini. Proučavanjem komparativnih modela razvojalokalne zajednice u najrazvijenijim državama zapadne Evrope, studenti će se osposobiti za kritičko promišljanje o problemima ekonomskog razvoja i funkcionisanja lokalne samouprave u Bosni i Hercegovini, te o najvažnijim aspektima zakonske, teritorijalne i funkcionalne reforme lokalne samouprave u procesu integracije Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju. Utemeljenje lokalnog ekonomskog razvoja na integrirajućoj funkciji javnog, privatnog i nevladinog sektoru, studenti stiči osnovna znanja o politici regionalnog razvoja Evropske unije, različitim oblicima regionalizacije država članica Evropske unije a posebno o mogućnostima oblikovanja pravne i institucionalne osnove regionalnog razvoja Bosne i Hercegovine u procesu integracije u Evropsku uniju.			

Program predmeta:

- Teorijsko-metodološko planiranje LER,
- Principi na kojima se metodologija zasniva,
- Preciziranje mjere, svrhe i namjene,
- Razumjevanje interakcija sa drugim razvojnim dokumentima,
- Procesi i nivoi integrisanog planiranja lokalnog razvoja (strateški, taktički, operativni),
- Integrisana strategija, sektorski i operativni planovi, implementacija i finansiranje,
- Praktična razrada metodološkog okvira LER,
- Strateški dio (SWOTIPEST analiza, vizija, strateški ciljevi),
- Planiranje LER i društvenog razvoja,
- Priprema plana zaštite i unapređenja,
- Operativni dio-okvir za implementaciju,
- Usklađenost (vertikalna i horizontalna),
- Scenarij za primjenu metodološkog okvira (praćenje, realizacija i ažuriranje strategije)

Izvođenje nastave:

Predavanja se izvode uz upotrebu nastavnih sredstava, shema i grafičkih prikaza, kao i tehnika aktivnog učenja i uz aktivno učešće studenata. Na predavanjima se analiziraju i rješavaju (studij slučaja) problemi iz lokalnog ekonomskog razvoja. Uz to studenti izrađuju seminarske radove koji se prezentiraju i vodi rasprava o predmetnom problemu sa svim studentima.

Provjera znanja:

Provjera znanja studenata se vrši putem testa. Uz to studenti izrađuju seminarske radove koji se prezentiraju i vodi rasprava o predmetnom problemu sa svim studentima. Završnim usmenim ispitom se vrši ocjenjivanje teorijskog znanja studenata i sposobnost primjene tog znanja na rješavanje praktičnih problema u kreiranju politike lokalnog ekonomskog razvoja.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja/prezentacija	Seminarski	Testa	Završni usmeni ispit		
5	35	20	40		

Literatura

Obavezna	1. Grupa autora, 2009. <i>Metodologija za integrisano planiranje lokalnog razvoja</i>, UNDP, Sarajevo. 2. Grupa autora, 2010. <i>Lokalni ekonomski razvoj</i>, ANU BiH, Sarajevo. 3. Hatibović Dž., 2003 :<i>Ekonomski razvoj</i>, EF Bihać. 4. Hodžić K.: <i>Inovirano umrežavanje i ekonomska saradnja regija</i>, Općina Tuzla primjer uspješnog upravljanja LER, Općina Tuzla, 2012.
----------	---

	5. Osmanković J.: Ekonomski razvoj-Novi pristup, EF, Sarajevo, 2007. 6. Osmanković j.i drugi: Statistička (NUTS) regionalizacija BiH,EI Sarajevo i ANU BiH, 2009.
Dodatna	1. Grupa autora (Papić Ž.,Čaušević F.): Ekonomija ubrzanog razvoja, Forum Bosnae, Sarajevo, 2008. 2. Horvat B.:Ekonomika brzog razvoja, Forum Bosnae, Sarajevo, 2012.

		UNIVERZITET U ZENICI EKONOMSKI FAKULTET			
Naziv predmeta: EKONOMIJA JAVNOG SEKTORA					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
Ljetni (II)	Obavezni	4	-	7,5	06K19-026
Nastavnik: Prof. dr.sc. Jasmin Halebić E-mail: jasmin.halebic@ef.unze.ba			Saradnik: E-mail:		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje			Nema		
Ciljpredmeta		Analizirati prirodu, ulogu, veličinu i značaj javnog sektora, kako teoretski, tako i praktično. Analizirati javni sektor BiH, te ukazati na njegove slabosti i nedostatke.			
Kompetencije (Ishodi učenja)		Praktična primjeni stečena znanja iz oblasti javnog sektora i razumijevanje pojmova, zakonitosti, teorija, pojava, struktura, procesa, relacija, postupaka i politika u oblasti ekonomije javnog sektora			
Program predmeta: • Ekonomska uloga države, • Ekonomija blagostanja i pareto efikasnost, • Nesavršenosti tržišta i uloga države, • Javna dobra, • Privatna dobra koja obezbjeđuje država, • Uslovi za efikasnost javnih dobara, • Javni mehanizmi za alokaciju resursa,					

- Javna proizvodnja privatnih dobara,
- Izvori neefikasnosti u javnom sektoru,
- Problem eksternih efekata,
- Rješenja eksternih efekata od strane javnog sektora,
- Cost benefit analiza,
- Javni sektor BiH

Izvođenje nastave:

Predavanja se izvode uz upotrebu nastavnih sredstava, shema i grafičkih prikaza, kao i tehnika aktivnog učenja i uz aktivno učešće studenata. Na predavanjima se analiziraju i rješavaju (studij slučaja) problemi iz različitih javnih sektora. Uz to studenti izrađuju seminarske radove koji se prezentiraju i vodi rasprava o predmetnom problemu sa svim studentima.

Provjera znanja:

Provjera znanja studenata se vrši putem testa. Uz to studenti izrađuju seminarske radove koji se prezentiraju i vodi rasprava o predmetnom problemu sa svim studentima. Završnim usmenim ispitom se vrši ocjenjivanje teorijskog znanja studenata i sposobnost primjene tog znanja na rješavanje praktičnih problema u javnom sektoru.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Test	Seminarski rad	Završni usmeni ispit		
5 (5%)	20 (20%)	35 (35%)	40 (40%)		

Literatura

Obavezna	1. Joseph E. Stiglitz: <i>Ekonomija javnog sektora</i>, Ekonomski fakultet Beograd, Beograd, 2004. 2. Meho Bašić: <i>Ekonomija javnog sektora</i>, Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu, 2004.
Dodatna	

UNIVERZITET U ZENICI
EKONOMSKI FAKULTET

Naziv predmeta: IZRADA I EVALUACIJA RAZVOJNIH PROJEKATA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
Ljetni (II)	Izborni	4	-	5,5	06K19-027
Nastavnik: Prof.dr.sc. Jasmin Halebić, vanredni profesor E-mail: jasmin.halebic@ef.unze.ba			Saradnik: E-mail:		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje			Lokalni ekonomski razvoj		
Ciljpredmeta		Cilj predmeta je da obezbijedi razumijevanje principa i pristupa evaluacije kao jednog od ključnih oruđa pripreme i implementacije razvojnih projekata i politika.			
Kompetencije (Ishodi učenja)		Studenti će biti osposobljeni da samostalno izrađuju razvojne projekte, i da za iste izrade njihove evaluacije. Pored toga, studenti će biti u mogućnosti da upravljaju razvojnim projektima i da blagovremeno poduzimaju korektivne akcije u njegovim realizacijama.			
Program predmeta: • Temeljni principi razvojne evaluacije, • Efektivnost razvoja, • Razvoj monitoringa i evaluacije, • Pristupi razvojnoj evaluaciji, • Logički okvir i teorija promjene, • Kvalitativni pristup, • Kvantitativni pristup, • Dizajniranje i sprovođenje evaluacije, • Načini prikupljanja podataka, • Monitoring i evaluacija u EU, • Razvojno planiranje i monitoring i evaluacija u BiH					
Izvođenje nastave: Predavanja se izvode uz upotrebu nastavnih sredstava, shema i grafičkih prikaza, kao i tehnika aktivnog učenja i uz aktivno učešće studenata. Na predavanjima se analiziraju i rješavaju (studij slučaja) problemi iz različitih razvojnih projekata. Uz to studenti izrađuju seminarske radove koji se prezentiraju i vodi rasprava o predmetnom problemu sa svim studentima					
Provjera znanja: Provjera znanja studenata se vrši putem testa. Uz to studenti izrađuju seminarske radove koji se prezentiraju i vodi rasprava o predmetnom problemu sa svim studentima. Završnim usmenim ispitom se vrši ocjenjivanje teorijskog znanja studenata i sposobnost primjene tog znanja na rješavanje praktičnih problema u realizaciji razvojnih politika i razvojnih projekata.					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					

Predavanja	Test	Seminarski rad	Završni usmeni ispit		
5 (5%)	20 (20%)	35 (35%)	40 (40%)		
Literatura					
Obavezna	1. Grupa autora: Upravljanje projektima, prevod, Clio, Beograd, 2005. 2. The road to results : designing and conducting effective development evaluations / Linda G. Morra-Imas, Ray C. Rist, The International Bank for Reconstruction and Development / The World Bank, 2009. 3. Prevod knjige pod nazivom: <i>Put do rezultata</i>. The International Bank for Reconstruction and Development / The World Bank, 2009.				
Dodatna	1. Gertler, J. P. et al., 2011. Impact Assessment in Practice. The International Bank for Reconstruction and Development / The World Bank, Washington. 2. Shahidur, Kh., Gayatri B.K., Samad, H.A., 2010. Handbook on Impact Assessment: quantitative methods and practices. World Bank / The International Bank for Reconstruction and Development. 3. Yescombe, E. R., 2010. Javno-privatna partnerstva. Elsevier/Mate d.o.o., Zagreb. 4. EU metodološki vodiči.				

		UNIVERZITET U ZENICI EKONOMSKI FAKULTET			
Naziv predmeta: EKONOMIJA BIH I EU					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
Ljetni (II)	Izborni	4	-	5,5	06K19-028
Nastavnik: Prof.dr.sc. Azra Hadžiahmetović E-mail: azra.hadziahmetovic@ef.unsa.ba			Saradnik: - E-mail: -		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje			Nema		
Cilj predmeta		Upoznati studente sa osnovnim karakteristikama poslovanja u BiH i EU. Povećati znanje studenata o savremenim evropskim trendovima poslovanja. Upoznavanje sa			

	načinima izvoza u EU.				
Kompetencije (Ishodi učenja)	Osposobljenost studenata za analizu privrednih tokova u BiH i EU.				
Program predmeta:					
• Ratna ekonomija BiH, 1992-95, • Procesi revitalizacije i tranzicije ekonomije BiH, • Osnove ekonomije javnog sektora, • Regionalni razvoj i regionalizacija, • Ekonomska politika u BiH, • Evropa – historijska i savremena slika, • Politička ekonomija Evrope, • EU – model novog razvoja, • Institucije i organi EU, • Ekonomske politike EU, • EU i regionalne inicijative za Evropu, • BiH na putu prema EU, • Evropska perspektive BiH, • Mogućnosti izvoza u EU					
Izvođenje nastave:					
Predavanja se izvode uz upotrebu nastavnih sredstava, shema i grafičkih prikaza, kao i tehnika aktivnog učenja i uz aktivno učešće studenata. Na predavanjima se analiziraju i rješavaju (studij slučaja) problemi iz različitih industrijskih grana. Uz to studenti izrađuju seminarske radove koji se prezentiraju i vodi rasprava o predmetnom problemu sa svim studentima					
Provjera znanja:					
Nastava je usmjerena kroz različite istraživačke procese, među kojima se posebno izdvajaju predavanja, seminari, istraživački radovi, stručni i naučni skupovi, prezentacija pisanih radova, proučavanje literature i pozitivnih zakonskih rješenja.					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Seminarski rad	Test	Usmeni završni ispit		
5	35	20	40		
Literatura					
Obavezna	1. Bašić, M., i Vilogorac, E., 2008. <i>Osnove ekonomije</i>, DES, Sarajevo, 2. Bašić M.,2003, <i>BH Ekonomija u kliničkoj smrti</i>, Ekonomski fakultet Sarajevo, 3. Hadžiahmetović, A., 2005. <i>Ekonomija Evrope</i>, Ekonomski fakultet Sarajevo,				

	4. Kandžija V.,2008, <i>Makrosustav EU</i> , Ekonomski fakultet Rijeka, 5. Kandžija V.,2011., <i>Ekonomika i politika EU</i> , Ekonomski fakultet Rijeka.
Dodatna	

UNIVERZITET U ZENICI
EKONOMSKI FAKULTET

Naziv predmeta:INDUSTRIJSKA POLITIKA					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
Ljetni (II)	Izborni	4	-	5,5	06K19-029
Nastavnik: Prof.dr. sc. Hasan Mahmutović E-mail: hasanmahmutovic@hotmail.com			Saradnik: E-mail:		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje			Nema		
Cilj predmeta		Upoznati se sa ekonomskom i industrijskom politikom i njenim predmetom izučavanja, te objasniti djelovanje industrijske politike (horizontalno i vertikalno) i njenu primjenu u praksi (vertikalne i horizontalne mjere) EU i BiH. Analizati razvoj industrije u BiH i izmjeriti njenu moć (deindustrijalizacija i reindustrijalizacija)			
Kompetencije (Ishodi učenja)		Po uspješnom završetku kursa studenti će biti u stanju da: - kreiraju i predlože osnovne smjernice industrijske politike organima vlasti, - analiziraju strukturu industrije po jedinstvenoj klasifikaciji i njihovom značaju u ekonomiji zemlje, - rješavaju probleme industrije na mikro razini i zaposlenosti na makro razini, - analiziraju globalnu industrijsku konkurenciju i globalno tržište, - predlažu odluke o izlazećim i dolazećim industrijama, deindustrijalizaciji i reindustrijalizaciji			
Program predmeta:					

- Definiranje industrije i kriteriji industrijalizacije,
- Industrijska i razvojna politika u okviru ekonomske politike,
- Djelovanje industrijske politike (horizontalno i vertikalno),
- Faze industrijalizacije i udio industrije u GDP-u,
- Primjena industrijske politike u praksi,
- Industrijska politika u EU,
- Pristup industrijskoj politici EU (horizontalne i vertikalne mjere),
- Odlazeće i dolazeće industrije,
- Dosadašnji razvoj BiH industrije,
- Faze industrijalizacije u BiH,
- Zajednička obilježja i nove smjernice industrijske politike zemalja u tranziciji,
- Industrijska politika i mikroekonomski ciljevi,
- Struktura industrijske proizvodnje u BiH,
- (ne)zaposlenost i industrija,
- Promjena strukture industrijske proizvodnje i deindustrijalizacija,
- Industrija i međunarodna razmjena,
- Komparativne prednosti prerađivačke industrije BiH,
- Kreiranje efikasne industrijske politike,
- Industrijska politika u zemljama istočne Azije,
- Reindustrijalizacija.

Izvođenje nastave:

Predavanja se izvode uz upotrebu nastavnih sredstava, shema i grafičkih prikaza, kao i tehnika aktivnog učenja i uz aktivno učešće studenata. Na predavanjima se analiziraju i rješavaju (studij slučaja) problemi iz različitih industrijskih grana. Uz to studenti izrađuju seminarske radove koji se prezentiraju i vodi rasprava o predmetnom problemu sa svim studentima

Provjera znanja:

Provjera znanja studenata se vrši putem testa. Uz to studenti izrađuju seminarske radove koji se prezentiraju i vodi rasprava o predmetnom problemu sa svim studentima. Završnim usmenim ispitom se vrši ocjenjivanje teorijskog znanja studenata i sposobnost primjene tog znanja na rješavanje praktičnih problema u kreiranju industrijske politike.

Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Test	Seminarski rad	Završni usmeni ispit		
20 (20%)	20 (20%)	35 (35%)	40 (40%)		

Literatura	
Obavezna	1. Ekonomska politika-s elementima hrvatskog gospodarstva, Crkvenac Mate, Informator, Zagreb, 1997. 2. Ekonomska politika, Hodžić K, Čejvanović F., 2010, Ekonomski fakultet Tuzla. 3. Walser, C.D.: Industrial Policy in the Proces Transition, Verlag Paul Haupt Bern, Stuttgart, Wien, 1999. 4. Industrial Economics-Issues and Perspectives, Second Edition, London, 1994.
Dodatna	1. Prokopijević, Miroslav, 2009. <i>Evropska Unija</i>. 2. dopunjeno izdanje, JP Službeni glasnik, Beograd. (pogl. 9: Industrijska politika). 2. Razvoj industrijske politike u FBiH, 2009. www.fmeri.gov.ba.

		UNIVERZITET U ZENICI EKONOMSKI FAKULTET			
Naziv predmeta: KOMPARATIVNI EKONOMSKI SISTEMI					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
Ljetni (II)	Izborni	4	-	5,5	06K19-030
Nastavnik: Prof.dr. sc. Halid Kurtović E-mail: halidk@bih.net.ba			Saradnik: E-mail:		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje			Nema		
Cilj predmeta	Polazeći od pretpostavke da su studenti savladali osnovne ekonomske kategorije na prethodnim godinama dodiplomskog studija, izučava će se ekonomski sistemi koji se međusobno razlikuju prema sljedećim karakteristikama: pravu vlasništva nad sredstvima za proizvodnju, mehanizmu prenošenja informacija relevantnih za proizvodne odluke, nivou odlučivanja kao i motivisanosti privrednih subjekata. Proučava će se konkretni sistemi, velik i imali (teritorijalno), razvijeni, u razvoju, kao i zemlje u tranziciji.				
Kompetencije (Ishodi učenja)	Savladavanjem programa student stiče sljedeće opšte sposobnosti: - analize, sinteze i predviđanje rješenja i posljedica, - ovladavanja metodima, postupcima i procesima istraživanja, - razvoj kritičkog i samokritičkog mišljenja i pristupa.				

	Savladavanjem studijskog programa student stiče sljedeće predmetno-specifične sposobnosti: - poznavanje i razumijevanje discipline ekonomskih sistema praćenja i primjena novina u struci u potrebe informaciono komunikacionih tehnologija u ovladavanju znanjima u oblasti međunarodne ekonomije. - očekuje se da će studenti proširiti znanje o ekonomskim kategorijama, biti u stanju da sagledaju sličnosti i razlike pojedinih tipova ekonomskih sistema i moći da porede i analiziraju uspjeh jednih i neuspjeh drugih u sličnim okolnostima i na sličnom nivou razvoja.
Program predmeta: • Teorijske škole i pravci, metode i tehnike istraživanja u analizi međunarodnih odnosa; • Razumijevanje pojma i izvora savremenih ekonomskih sistema, • Problemski razvoj komparativnih sistema, • Definicije privrednih sistema, kriteriji za njihovu klasifikaciju, • Komparativna ekonomska statistika, • Efikasnost ekonomskih sistema i indeks ekonomske slobode, • Preraspodjela dohotka, Lorencova kriva i Ginikoefficijent, • Functionisanje tržišnog sistema, razlozi neuspjeha čistog tržišnog sistema i potencijalne koristi/gubici od državne intervencije, • EU – kratak istorijat, institucije i ekonomske posljedice; Japan – korporativna privreda, • Evropski kapitalizam – Francuska: od indikativnog planiranja do evropske integracije; Švedska i socijalna demokratija, • Velika Britanija: tačerizam, privatizacija i njene posljedice, • Njemačka – kapitalizam uz socijalnu odgovornost, • Južna Koreja – kasna industrijalizacija, • Kina – od centralnog planiranja do “jedna zemlja, dva sistema”, • Indija – od državnog kapitalizma ka liberalizmu, • Proces tranzicije – od SSSR do Zajednice nezavisnih država, • Teorija zavisnosti (dependencia) – kapitalizam – neosocijalizam u Latinskoj Americi.	
Izvođenje nastave: Predavanja se izvode uz upotrebu nastavnih sredstava, shema i grafičkih prikaza, kao i tehnika aktivnog učenja i uz aktivno učešće studenata. Na predavanjima se analiziraju i rješavaju (studij slučaja) problemi iz različitih ekonomskih sistema. Uz to studenti izrađuju seminarske radove koji se prezentiraju i vodi rasprava o predmetnom problemu sa svim studentima.	
Provjera znanja: Provjera znanja studenata se vrši putem testa. Uz to studenti izrađuju seminarske radove koji se prezentiraju i vodi rasprava o predmetnom problemu sa svim studentima. Završnim usmenim ispitom se vrši ocjenjivanje teorijskog znanja studenata i sposobnost	

primjene tog znanja na rješavanje praktičnih problema u analizi različitih ekonomskih sistema.					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Test	Seminarski rad	Usmeni završni ispit		
5 (5%)	20 (20%)	35 (35%)	40 (40%)		
Literatura					
Obavezna	1. Danijel Jergini Džozef Stanislav: Komandni visovi: bitka između vlade i tržišta koja preoblikuje moderan svet, Narodna knjiga, 2004 (str. 446), 2. J. Bajec i Lj. Joksimović, Savremeni privredni sistemi, Ekonomski fakultet, Beograd, 2000. (str: 3-21, 421-469, ukupno 67), 3. Čarls V. Kegli Jr. i Judžin R. Vitkof, Svetska politika: trend i transformacija, CSES, FPN, DA, Beograd 2004, 4. Kenet N. Volc, Teorija međunarodne politike, CCVO, Beograd 2008.				
Dodatna	1. Čarls V. Kegli Jr. i Judžin R. Vitkof, Svetska politika: trend i transformacija, CSES, FPN, DA, Beograd 2004, 2. Kenet N. Volc, Teorija međunarodne politike, CCVO, Beograd 2008, 3. M. Clarke and B. White (eds.), Understanding Foreign Policy: The Foreign Policy Systems Approach, Edward Elgar, Cheltenham 1989, 4. C. Beitz, Political Theory and International Relations, Princeton University Press, Princeton, NJ 1979.				

**UNIVERZITET U ZENICI
EKONOMSKI FAKULTET**

ELABORAT O STUDIJSKOM PROGRAMU

3. OPĆE INFORMACIJE

3.1. Naziv studijskog programa	Poslovne i javne finansije	
3.2. Šef studijskog programa	-	
3.3. Nivo studijskog programa		I ciklus: Dodiplomski
		II ciklus: Postdiplomski
		III ciklus: Doktorski
3.4. Akademski/stručni naziv po završetku studija	<i>Magistar ekonomije (MA) - smjer: Poslovne i javne finansije</i>	

4. UVOD

2.1. Razlozi za pokretanje studija	Odgovor i praćenje na potrebe tržišta rada u kontekstu trenutnih i nadolazećih dinamičkih promjena i potreba za profiliranim kadrovima i novim studijskim programima. Proširenje osnovnih i specifičnih znanja iz ekonomije stečenih tokom studija na prvom ciklusu studija. To su znanja koja su primjenjiva u rješavanju problema poslovnog odlučivanja i upravljanja u preduzećima i institucijama u privatnom i javnom sektoru. U procesu obrazovanja na Ekonomskom fakultetu u Zenici nedostaje profilirani studij iz područja Finansija, a master studij koji obuhvata savremena znanja iz oblasti kako poslovnih tako i javnih finansija predstavlja adekvatnu nadopunu znanja koja studenti mogu steći na dodiplomskom studiju, a žele se usavršavati u području aplikativne primjene savremenih teorijskih i praktičnih spoznaja u domenu poslovnih i javnih finansija. Data naučna disciplina će svakako pomoći Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Zenici da osigura vertikalnu i horizontalnu konzistentnost programa studija.
2.2. Procjena svrsishodnosti s obzirom na potrebe tržišta rada u javnom i privatnom sektoru	Osnovna vizija studijskog programa Poslovne i javne finansije je da studentu koji je završio prvi stepen studija ponudi viši nivo obrazovanja koji je u direktnoj korelaciji sa potrebama

	dinamičkog tržišta rada. Studijski program Poslovne i javne finansije je višeznačno struktuiran u cilju pokrivanja više disciplina iz naučne oblasti finansija kao što su: Bankarstvo i finansijska tržišta u razvoju, Javne finansije i budžetiranje, Finansijsko planiranje, analiza i kontrola i Modeli u finansijskom menadžmentu. Prilikom dizajniranja studijskog programa uočene su potrebe za profiliranim stručnjacima u područjima koja pokrivaju selektirane discipline koje će se obrađivati. Specifično, tržištu rada nedostaju kvalitetni kadrovi koji su osposobljeni za obuhvatnu primjenu znanja vezanih za rješavanja kompleksnih problema u domenu javnih finansija, a koji pri tome razumiju makroekonomske uticaje koje se mora uzeti u obzir prilikom dizajniranja rješenja vezanih za kreiranje budžetske potrošnje, poresku politiku kao i posebnu ulogu finansijskih tržišta u zemljama u tranziciji. Osim toga, evidentna je potreba za dodatnim osposobljavanjem kadrova u području kvalitetne i obuhvatne primjene teorijskih i praktičnih znanja u domenu finansijskog planiranja, analize, kontrole kao i finansijskog menadžmenta u cjelini. Ovdje posebno želimo naglasiti ambiciju da se studentima koji budu pohađali ovaj program omogućí kvalitetno razumijevanje kompleksnih problema na tržištu u regionu te modaliteti suočavanja s tim problemima što predstavlja poseban doprinos ovog studijskog programa nedostacima ovih kadrova na tržištu rada.
2.3. Usklađenost s misijom i strategijom OJ/Univerziteta	Osnovni cilj studijskog programa: Poslovne i javne finansije je prije svega obrazovanje mladih i uspješnih stručnjaka iz oblasti Finansije. U području naučno-istraživačkog djelovanja student bi trebao ovladati znanjima i vještinama potrebnih za identifikaciju područja i modaliteta istraživanja.
2.4. Uporedivost studijskog programa s programima drugih visokoškolskih ustanova u BiH i šire	Program studija je usklađen sa programskim studijama iste vrste u Bosni i Hercegovini i regionu.
2.5. Povezanost s lokalnom zajednicom (privreda, javne institucije)	Sadržaj studijskog programa je u potpunosti dizajniran na način da udovolji zahtjevima i potrebama lokalne zajednice i njegova primarna namjena i svrha je upravo usmjerena u tom pravcu. Dakle, identificirajući strukturu i probleme privrede te institucionalne izazove koji se javljaju pred državnim institucijama svih nivoa, od lokalnog do entitetskih i nacionalnog, selektirane su discipline te silabusi. Cijenimo da je to i ključni doprinos ovog studijskog programa, a da će njegova atraktivnost stimulirati razvoj ne samo master studija iz područja poslovnih i javnih finansija nego, sasvim je moguće, i dodiplomskog studija koji bi posebno pokrivao ovu oblast. Studenti će unaprijediti znanja stečena tokom studija na dodiplomskom studiju u cilju primjene stečenih znanja i vještina prilikom rješavanja konkretnih problema u poslovnoj praksi u privredi i institucijama na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini jer će biti osposobljeni da analiziraju, raspravljaju i procjenjuju kako mjere ekonomske politike tako i performanse privrednih društava koja egzistiraju na lokalnim nivoima neovisno o stepenu složenosti organizacione strukture ili pak obimu poslovne djelatnosti.

2.6.Ostalo	-
------------	---

3. OPĆI DIO	
3.1.Naučno/umjetničko područje studijskog programa	Finansije - smjer: Poslovne i javne finansije
3.2.Trajanje studijskog programa (postoji li mogućnost studiranja na daljinu, vanrednog studija i sl.)	Jedna akademska godina
3.3.Minimalni broj ECTS bodova potreban za završetak studija	60 ECTS bodova
3.4.Uслови upisa na studij	Završetak dodiplomskog studija
3.5.Ishodi učenja	Proširenje osnovnih i specifičnih znanja iz poslovnih i javnih finansija stečenih tokom dodiplomskog studija. To su znanja koja su primjenjiva u rješavanju problema poslovnog odlučivanja i upravljanja u preduzećima i institucijama u privatnom i javnom sektoru. Sposobnost primjene metoda i tehnika za mikroekonomsku i makroekonomsku analizu na osnovu kojih se mogu donositi kvalitetne poslovne i druge odluke i argumentirati iste. Studenti trebaju biti osposobljeni za samostalni i timski rad uz razvijanje vlastite sposobnosti učenja, analitičkih i istraživačkih sposobnosti te donošenje odgovarajućih sudova na bazi oskudnih informacija ili u uslovima njihove asimetričnosti. Vlananje savremenim sredstvima komunikacija i prezentacije uz poznavanje stranih jezika će pomoći da se osposobe za adekvatnu interpretaciju činjenica i relevantno zaključivanje koje će biti adekvatno prezentovano odgovarajućim auditorijima. Steći sposobnosti da mogu samostalno i kompetentno upravljati odlukama iz domena finansija u složenom poslovnom okruženju Specifične izlazne kompetencije (engl. <i>learning outcomes</i>) studenata koji izlaze sa studijskog programa Poslovne i javne finansije su vezane za sticanje sposobnosti za kreativno rješavanje problema i donošenje racionalnih finansijskih odluka u području djelovanja i uticaja finansijskih tržišta u procesu tranzicije, fundamentalnih i specifičnih bankarskih poslova, osnovnih disciplina finansijskog menadžmenta sa posebnim akcentom na ovladavanju i korištenju savremenih tehnika finansijskog planiranja, analize, kontrole i investiranja.
3.6.Mogućnost zapošljavanja (popis mogućih poslodavaca) i mišljenje organizacija vezanih za tržište rada o primjerenosti predviđenih ishoda učenja (priložiti)	Poslovi za koje će biti osposobljeni studenti nakon završenog drugog ciklusa studija suposlovi: finansijske analize, finansijskih ulaganja, upravljanje rizicima, kreiranje i izvršavanje budžeta, procjenu efektivnosti, efikasnosti i ekonomičnosti javnog finansiranja, procjenu efekata budžetskih politika, finansijsko upravljanje u javnom sektoru, procjene vrijednosti preduzeća, upravljanje investicijama te upravljanje poslovnom aktivom i obavezama preduzeća. Naprijed navedeni poslovi su od kapitalnog značaja kako na mikro planu tako i na makro planu u kontekstu vođenja adekvatne ekonomske i finansijske politike. Potencijalni poslodavci gdje bi studenti

	mogli pronaći svoje zaposlenje nakon završenog drugog ciklusa studija Poslovne i javne finansije su sljedeći: Centralna banka BiH, komercijalne banke, mikrokreditne organizacije, osiguravajuća društva, jedinice lokalne samouprave, kantonalna i entitetska ministarstva finansija, javna preduzeća i ustanove i privatna preduzeća svih razina kompleksnosti.
3.7.Mogućnost nastavka studija	Upis na III ciklus studija
3.8.Kod prijaveSP II i III ciklusa navesti dodiplomske studije predlagача ili drugih ustanova u BiH s kojih je moguć upis na predloženi diplomski studij	Svršenici I ciklusa studija na Ekonomskim fakultetima u BiH, koji su tokom studija ostvarili minimalno 240 ECTS.

4. OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA		
4.1.Popis obaveznih i izbornih predmeta s brojem sati nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem EC(A)TS bodova-nastavni plan (prilog: Tabela 2)		
4.2.Opis svakog predmeta-nastavni program (prilog: Tabela3)		
4.3.Struktura studija (broj semestara, veličina grupa za predavanja i vježbe/seminare)	2 semestra, 1 grupa na predavanju, vježbe nisu predviđene	
4.4.Uслови upisa u sljedeći semestar	Nema	
4.6.Popis predmeta i/ili modula koji će se izvoditi i na stranom jeziku (navesti jezik)	Nema	
4.7. Završetak studija:		
d) Način završetka studija		Nema završnog ispita
	X	<u>Završni rad – Magistarski rad</u>
e) Uslovi za odbranu završnog/diplomskog rada	Položeni svi obavezni (5) i izborni predmet	
f) Postupak odbrane završnog/diplomskog rada	Javna odbrana pred komisijom od četiri člana, pri čemu jedan od članova komisije je imenovani mentor na radu.	

**UNIVERZITET U ZENICI
EKONOMSKI FAKULTET**

NASTAVNI PLAN STUDIJSKOG PROGRAMA POSLOVNE I JAVNE FINANSIJE

Šifra predmeta	R. br.	NAZIV PREDMETA	I semestar (zimski)				NASTAVNIK/SARADNIK
			P	V	LV	ECT(A)S	
04-K40-049	1.	ISTRAŽIVAČKE METODE U EKONOMIJI	60	-	-	7,5	Prof.dr.sc. Slavo Kukić, Doc.dr.sc. Bernard Harbaš, Prof.dr.sc. Jasmin Halebić, Doc.dr.sc. Almir Alihodžić
06K22-060	2.	FINANSIJSKO PLANIRANJE, ANALIZA I KONTROLA	60	-	-	7,5	Prof.dr.sc. Nedžad Polić
06K22-061	3.	JAVNE FINANSIJE I BUDŽETIRANJE	60	-	-	7,5	Prof.dr.sc. Željko Rička
06K22-062	4.	BANKARSTVO I FINANSIJSKA TRŽIŠTA U RAZVOJU	60	-	-	7,5	Doc.dr.sc. Almir Alihodžić
Broj sati u sedmici P/V/LV			16	-	-		
Ukupan broj sati u sedmici			16				
Ukupan broj kreditnih bodova						30	
Šifra predmeta	R. br.	NAZIV PREDMETA	II semestar (ljetni)				NASTAVNIK/SARADNIK
			P	V	LV	ECT(A)S	
06K22-063	1.	MODELI U FINANSIJSKOM MENADŽMENTU	60	-	-	7,5	Prof.dr.sc. Emira Kozarević
06K22-064	2.	ANALIZA I VREDNOVANJE UČINAKA JAVNOG SEKTORA	60	-	-	5,5	Prof.dr.sc. Željko Rička
06K22-065	2.	FINANSIJSKI DRIVATIVI	60	-	-	5,5	Prof.dr.sc. Emira Kozarević
06K22-066	2.	PORTOFOLIO ANALIZA	60	-	-	5,5	Doc.dr.sc. Almir Allihodžić
06K22-067	2.	FINANSIJSKE OBLIGACIJE	60	-	-	5,5	Prof.dr.sc. Željko Rička Doc.dr.sc. Almir Alihodžić
06K19-011	3.	MAGISTARSKI RAD	-	-	-	17	
Broj sati u sedmici P/V/LV			8	-	-		
Ukupan broj sati u sedmici			8				
Ukupan broj kreditnih bodova						30	

Legenda: P-predavanja; V-vježbe; LV- laboratorijske vježbe; ECT(A)S-broj kredita

NASTAVNI PLAN
ODSJEK: POSLOVNE I JAVNE FINANSIJE

I godina II ciklusa studija (semestralni fond sati)

Red. broj	PREDMET	SEMESTAR					
		ZIMSKI			LJETNI		
		P	V	S	P	V	S
1.	ISTRAŽIVAČKE METODE U EKONOMIJI	60					
2.	FINANSIJSKO PLANIRANJE, ANALIZA I KONTROLA	60					
3.	JAVNE FINANSIJE I BUDŽETIRANJE	60					
4.	BANKARSTVO I FINANSIJSKA TRŽIŠTA U RAZVOJU	60					
5.	MODELI U FINANSIJSKOM MENADŽMENTU				60		
6.	ANALIZA I VREDNOVANJE UČINAKA JAVNOG SEKTORA				60		
6.	FINANSIJSKI DERIVATIVI				60		
6.	PORTFOLIO ANALIZA				60		
6.	FINANSIJSKE OBLIGACIJE				60		
7.	MAGISTARSKI RAD						
UKUPNO:		240			120		

Bodovanje prema ECT(A)S-u (European Transfer Credit and Accumulation System)

Red. broj	PREDMET	ECT(A)S					
		Kreditni bodovi					
		P	V	S	PI	UI	Σ
1.	ISTRAŽIVAČKE METODE U EKONOMIJI	2	-	1,5	2,5	1,5	7,5
2.	FINANSIJSKO PLANIRANJE, ANALIZA I KONTROLA	2	-	1,5	2,5	1,5	7,5
3.	JAVNE FINANSIJE I BUDŽETIRANJE	2	-	1,5	2,5	1,5	7,5
4.	BANKARSTVO I FINANSIJSKA TRŽIŠTA U RAZVOJU	2	-	1,5	2,5	1,5	7,5
5.	MODELI U FINANSIJSKOM MENADŽMENTU	2	-	1,5	2,5	1,5	7,5
6.	ANALIZA I VREDNOVANJE UČINAKA JAVNOG SEKTORA	2		1,5	1	1	5,5
6.	FINANSIJSKI DERIVATIVI	2		1,5	1	1	5,5
6.	PORTFOLIO ANALIZA	2		1,5	1	1	5,5
6.	FINANSIJSKE OBLIGACIJE	2		1,5	1	1	5,5
7.	MAGISTARSKI RAD	-	-	-	-	-	17
UKUPNO							60

Legenda: P-predavanje, V-vježbe, S-seminarski rad, PI-pismeni ispit, UI-usmeni ispit, Σ-ukupno

UNIVERZITET U ZENICI
EKONOMSKI FAKULTET

Naziv predmeta: ISTRAŽIVAČKE METODE U EKONOMIJI

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
Zimski (I)	Obavezni	4	-	7,5	04K40-049
Nastavnici: Prof.dr.sc. Slavo Kukić, Doc.dr.sc. Bernard Harbaš, Prof.dr.sc. Jasmin Halebić, Doc.dr.sc. Almir Alihodžić E-mail: jasmin.halebic@ef.unze.ba			Saradnik:- E-mail: -		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje			Nema		
Ciljpredmeta		Povećati značajan doprinos kvalitetu stručnih i naučnih radova studenata i mladih istraživača.			
Kompetencije (Ishodi učenja)		Ovladavanje metodama istraživanja neophodnim za istraživački rad, profesionalni rad, izradu magistarskog rada, naučno-stručnih članaka za objavu u naučno-stručnim časopisima.			
Program predmeta: 1.Istraživanje i istraživačka filozofija; 2. Etika u istraživanju, 3. Vrste istraživanja i odabir metodološkog pristupa, 4.Faze istraživačkog rada i oblikovanje hipoteza, 5. Nacrt istraživanja, određenje uzorka i instrumenti istraživanja, 6. Prikupljanje literature, pretraživanje baza podataka i kataloga biblioteka najznačajnije dostupne baze preko interneta, 7. Razvoj teorijskog okvira, 8. Definiranje ciljeva i istraživačkih pitanja, 9. Obrada, analiza i prikazivanje istraživanja, 10.Upoznavanje sa STATA software-om, 11. Obrada podataka, 12. Deskriptivne analize (uni- & bivariate), 13. Statističke metode zaključivanja (t-test, prostolinearna i višestrukolinearnaregresija, binarnaregresija), 14.Upotreba regresije u ekonomskim istraživanjima					
Izvođenje nastave: Predavanja se izvode uz upotrebu nastavnih sredstava, shema i grafičkih prikaza, kao i tehnika aktivnog učenja i uz aktivno učešće studenata. Na predavanjima se analiziraju i rješavaju (studij slučaja) problemi iz različitih ekonomskih problema.Uz to studenti izrađuju seminarske radove koji se prezentiraju i vodi rasprava o predmetnom problemu sa svim studentima					
Provjera znanja: Provjera znanja studenata se vrši putem testa. Uz to studenti izrađuju seminarske radove koji se prezentiraju i vodi rasprava o predmetnom problemu sa svim studentima. Završnim usmenim ispitom se vrši ocjenjivanje teorijskog znanja studenata i sposobnost					

primjene tog znanja na rješavanje praktičnih problema u kreiranju planova lokalnog ekonomskog razvoja i politike.					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Test	Seminarski rad	Usmeni završni ispit		
5 (5%)	20 (20%)	35 (35%)	40 (40%)		
Literatura					
Obavezna	6. Ana T. Verčić, Dubravka S. Ćorić, Nina P. Vokić, <i>Priručnik za metodologiju istraživačkog rada u društvenim istraživanjima</i> , M. E. P. d. o. o., Zagreb, 2011. 7. Kukić S.: Metodologija znanstvenih istraživanja, 2015. 8. http://www.lse.ac.uk/methodology/tutorials/Stata/home.aspx 9. Dr. Midhat Šamić, <i>Kako nastaje naučno djelo</i> , Deveto izdanje, IP „Svjetlost“, Sarajevo, 2003. 10. McGovern M.E., 2012. <i>A Practical Introduction to Stata</i> . Harvard Center for Population and Development Studies.				
Dodatna					

		UNIVERZITET U ZENICI EKONOMSKI FAKULTET			
Naziv predmeta: FINANSIJSKO PLANIRANJE, ANALIZA I KONTROLA					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
Zimski (I)	Obavezni	4	-	7,5	06K22-060
Nastavnik: Prof.dr.sc. Nedžad Polić E-mail: nedžad.polic@ef.unze.ba					
Predmeti koji su preduvjet za polaganje					
Cilj predmeta		Ovladati naprednim znanjima iz oblasti planiranja, analize i kontrole što podrazumijeva savremene tehnike i alate. Osposobiti studente za samostalan i kvaliteta pristup procesima kontrolinga u preduzećima. Osigurati mogućnost naučno-istraživačkog pristupa u domenu			

	planiranja , analize i kontrole.
Kompetencije (Ishodi učenja)	Tokom studija i izučavanja predmeta Finansijsko planiranje, analiza i kontrola, studenti II ciklusa studija bi savladali savremene tehnike i tehnologije procesa planiranja, analize i kontrola poslovanja preduzeća. Na ovaj način student bi se trebali upoznati sa neophodnim savremenim vještinama kao i značajem navedenih poslovnih funkcija u okviru procesa donošenja poslovnih odluka te upravljanja poslovnim procesima. Studenti bi trebali biti u mogućnosti ovladati specifičnim znanjima koja se odnose na koordinaciju i integraciju ova tri procesa te ovladati vještinama njihove koordinacije i podrške menadžmentu na najvišem nivou u preduzeću. Osim znanja i vještina potrebnih za operativno funkcioniranje u zadatom poslovnom orkuženju, studenti će biti osposobljeni i za prepoznavanje problema naučno-istraživačkog karaktera u oblastima koje obuhvata predmetna disciplina te ovladati osnovnim vještinama samostalnog naučno-istraživačkog rada. Studenti koji ovladaju ponudnim znanjima bi trebali biti osposobljeni za efikasno i efektivno djelovanje u poslovnom ambijentu u domenu poslovnog planiranja, analize poslovanja i potencijala preduzeća, mehanizama i značaja kontrolne funkcije, ali i naučno-istraživačkog aspekta tretmana predmetnih oblasti. Izlazne kompetencije studenata koji izlaze sa studijskog programama i discipline Finansijsko planiranje, analiza i kontrola su vezane za procese poslovnog planiranja, opće i specifične analize poslovanja poslovnih procesa te kontrole odabranih indikatora poslovanja na nivou preduzeća. Također, student će biti osposobljeni za sintetičko usmjeravanje napora i potencijala preduzeća u pravcu ostvarivanja poslovnih ciljeva vođenih sinergijom procesa planiranja, analize i kontrole poslovnih procesa i ciljeva.
Program predmeta: • Savremeni koncepti finansijskog planiranja • Planiranje alokacije resursa • Tehnike planiranja prodaje • Planiranje novčanih tokova • Tehnike budžetiranja • Struktura finansijske analize • Primijenjena finansijska analiza • Primijenjeni finansijski kontroling	
Izvođenje nastave: - Ex katedra 50%; - Prezentacije timskih radova 20%;	

- Studije slučajeve 30%.					
Provjera znanja:					
- pristupni rad - uvjet za izlazak na integralni ispit, 20%					
- integralni ispit (pismeni/usmeni), 80%					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Literatura					
Obavezna	1. Lytton, H.R., Grable E.J., Klock, D.D. (2013): <i>The process of Financial Planning</i>, secnd edition, NUC, Erlanger, KY. 2. Bernstein, A.L., Wild, J. (2000): <i>Analysis of Financial Statements</i>, fifth edition, Mc Graw Hill, NY, USA. 3. Bragg, M.S. (2009): <i>Controllershhip: The work of the Managerial accountant</i>, John Wiley & Sons., NJ, USA.				
Dodatna					

		UNIVERZITET U ZENICI EKONOMSKI FAKULTET			
Naziv predmeta: JAVNE FINANSIJE I BUDŽETIRANJE					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
Zimski (I)	Obavezni	4	-	7,5	06K22-061
Nastavnik: Prof. dr. sc. Željko Rička E-mail: zeljko.ricka@ef.unze.ba					
Predmeti koji su preduvjet za polaganje					
Cilj predmeta		Cilj predmeta je upoznavanje sa specifičnostima lokalnih javnih finansija, procesom budžetiranja kao ekonomskim instrumentarijom javnih finansija, finansijskim planovima, strateškim dokumentima i pravnim aktima budžeta i budžetskih korisnika. Upoznavanje sa programom kapitalnih ulaganja, koracima pri izradi programa kapitalnih ulaganja; javnim			

	prihodima i raspodjelom zajedničkih poreznih prihoda; finansiranjem iz fondova EU. Cilj predmeta je i ovladavanje postupcima analize finansijskih mogućnosti javnih subjekata; utvrđivanje prioriteta projektnih zahtjeva; primjenom i praćenjem kapitalnog budžeta; utvrđivanjem i upravljanjem kreditnom sposobnošću i dugom budžeta i budžetskih korisnika. Sačinjavanje kreditne analize, upravljanje javnim izdacima i finansijsko i statističko izvještavanje te ukupna optimalizacija finansijskih performansi budžetskih korisnika. Studenti će se upoznati sa pojmom i osnovnim načelima budžetskog poslovanja (osnovnim propisima, budžetskim ciklusom, budžetskim klasifikacijama); metodologijom planiranja budžeta i izvršavanjem budžeta i sa ulogom i procedurama trezorskog poslovanja kao i sa metodologijom revizije budžetskog poslovanja.
Kompetencije (Ishodi učenja)	Znanje: Studenti se prije svega osposobljavaju za rad u odjelima za finansije budžetskih institucija i javnog sektora. Znanja i vještine obuhvataju prije svega svjetske trendove i iskustva iz područja javnog finansiranja, relevantnu zakonsku regulative u BiH regiji i EU, finansijski management, finansiranje javnih investicija i upravljanje budžetima. Studenti će steći znanja koja su im potrebna prilikom rješavanja konkretnih poslovnih problema uopšte i u oblasti javne uprave; sintetizirati znanja iz više područja finansija te ih svrsishodno nadopuniti znanjima iz podudarnih područja; temeljito poznavati i razumjeti norme i pravila finansijskog poslovanja te izvoditi adekvatne zaključke o relevantnim činjenicama; ovladati cjelovitim znanjima iz ekonomije i ekonomskih disciplina; znanja o procesu fiskalne decentralizacije i kriterijima za primjenu aktivnog i pasivnog fiskalnog izravnjanja; znanja o mogućnostima i instrumentima finansiranja javnih potreba. Vještine: Razumijevanje fiskalnih odnosa države i lokalnih zajednica; sposobnost kreativne primjene kvantitativnih i statističkih metoda u ekonomiji javnog sektora; sposobnost primjene naprednih metoda analize i istraživanja; sposobnost rješavanja problema funkcionisanja ekonomskih sistema javnog sektora; sposobnost više dimenzijskog načina razmišljanja; sposobnost kreiranja i formulacije novih ideja u poslovanju javnog sektora; temeljno razumijevanje specifičnosti ekonomskih procesa, mikroekonomske i finansijske analize u javnom sektoru; osposobljenost za rješavanje konkretnih problema u poslovanju javnog sektora posebno, javne uprave, uz upotrebu naučnih i stručnih metoda i postupaka; Studenti će steći sposobnost rješavanja problema, vještine upravljanja, sposobnost timskog rada, sposobnost komunikacije, sposobnost primjene znanja u praksi, sposobnost fleksibilnog prilagođavanja novim situacijama, sposobnost samostalnog rada.

Program predmeta:

- Finansijski odnosi centralne države i raspodjela javnih prihoda
- Raspodjela nadležnosti različitih nivoa vlasti
- Finansiranje javnih potreba
- Instrumenti finansiranja
- Zaduživanje i javni dug
- Finansiranje fondovima EU
- Razvojni fondovi
- Pojam i obilježja budžetskog sistema
- Vrste budžeta.
- Transparentni budžetski proces.
- Budžetski kalendar
- Planiranje budžeta
- Izvršavanje budžeta
- Trezorsko poslovanje
- Nadzor i revizija u sistemu budžeta

Izvođenje nastave:

- Ex katedra 50%;
- Diskusije 10 %
- Prezentacije 30%;
- Gosti predavači 10%

Provjera znanja:

1. I-test 35%
2. II-test 35%
3. SeminarSKI rad i prezentacija 20%
4. Aktivnost 10%

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Literatura

Obavezna	1. Jelčić, B., (2001.), Javne financije, RRIF, Zagreb. 2. Grupa autora: Proračun-budžet (2001.), Revicon Sarajevo.
----------	---

	3. Jurković, P.,(2002.), Javne financije, Zagreb: Masmedia. 4. Brümmerhoff, D., (2000.), Javne financije, Zagreb: MATE. 5. Musgrave R.&P.,(1993.), Javne financije u teoriji i praksi, Zagreb: Institut za javne financije. 6. Jelčić, Bo.: Financijsko pravo i financijska znanost, Informator, 2002. (dio Raspodjela javnih prihoda). - Mishkin, F.S., Eakins, S.G., Financijska tržišta + institucije, MATE, Zagreb, 2005. 7. Stojanović, A. i Leko, V., (ur.), Modeli financiranja namjena koje sadrže javni interes, knjiga, Grafit-Gabrijel d.o.o, Zagreb, 2011. 8. Kidwell, D.S. i dr., Financial institutions, markets and money, Willey, N.Y., deseto izdanje, 2008.
Dodatna	

 UNIVERZITET U ZENICI EKONOMSKI FAKULTET 					
Naziv predmeta: BANKARSTVO I FINANSIJSKA TRŽIŠTA U RAZVOJU					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
Zimski (I)	Obavezni	4	-	7,5	06K22-062
Nastavnik: Doc.dr. sc. Almir Alihodžić E-mail: almir.dr2@gmail.com					
Predmeti koji su preduvjet za polaganje					
Cilj predmeta		Nakon završenog kursa student bi trebalo da razumije značaj finansijskih tržišta i institucija i da prepozna način funkcionisanja finansijskih institucija i finansijskih instrumenata. Student bi trebalo da upozna proces vrednovanja finansijskih instrumenata i da i je u stanju da kompetentno analizira i tumači osnovne procese na savremenim finansijskim tržištima. Takodjer, student će unaprijediti znanja stečena tokom studija na dodiplomskom studiju u cilju primjene stečenih znanja i vještina prilikom rješavanja konkretnih problema u poslovnoj praksi, donošenjem odluka iz oblasti finansijskog upravljanja u okviru finansijskih insitiucija koje su najzastupljenije u BiH finansijskom sistemu. Na osnovu stečenih naprednih znanja u djelatnostiberzi,			

	investicionih finansijskih insitucija, tržištu novca i tržištu kapitala, komercijalnim bankama i u drugim vrstama finansijskih insitucija, student će moći obavljati poslove koji su najzastupljeniji i koji su osnova za obavljanje djelatnosti finansijskih usluga.
Kompetencije (Ishodi učenja)	- Razumijevanje poslovanja banaka, (kreditni i depozitni poslovi). - Čitanje i razumijevanje finansijskih izvještaja banaka i finansijskih investicija. - Razumijevanje poslovanja nebankarskih finansijskih institucija i usluga koje pružaju. - Upoznavanje sa djelovanjem i načinom organizovanja finansijskih tržišta, davanja usluga i njihovih korisnika. - Osnovna znanja o procesima emisije vrijednosnih papira (emisija, sekundarni promet) - Mogućnosti analize i praćenja događanja i dinamike rasta na finansijskim tržištima. - Osnovne teorije tržišta i koncepti investicionih kalkulacija
Program predmeta: • Uloga finansijskog sektora u ekonomiji • Struktura finansijskih institucija • Regulacija finansijskog sektora • Bankarski poslovi • Finansijski izvještaji banaka • Upravljanje rizicima u bankama • Monetarni sistem u BiH • Međunarodno tržište novca i kapitala • Savremena portfolio teorija • Prinosi i rizici na finansijskim tržištima • Problemi na finansijskim tržištima u nastajanju • Forme efikasnosti finansijskih tržišta • Finansijska regulacija • Finansijska tržišta u BiH	
Izvođenje nastave: Predavanja, case study slučajevi, izlaganja pristupnih radova, rješavanje praktičnih problema/zadataka, individualni rad.	
Provjera znanja: 1. Pristupni rad (20%)	

2. Parcijalni testovi (Test I + Test II) (80%) 3. Za studente koji ne koriste pravo ostvarivanja bodova tokom semestra vrijedi: - Integralni test (100%) - Usmeni ispit se primjenjuje za studente koji žele ostvariti višu ocjenu.					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Literatura					
Obavezna	1. Plakalović, N., Alihodžić, A. (2015). <i>Novac, banke i finansijska tržišta</i> , Univerzitet u Banja Luci - Ekonomski fakultet, Banja Luka (udžbenik je u završnoj fazi). 2. Bodie, Z., Kane, A., Marcus, A.J. (2009). <i>Osnovi investicija</i> , DATASTATUS, osmo izdanje, Beograd.				
Dodatna	1. Mishkin, F.S., Matthews, K., Giuliodori, M. (2013). <i>The Economics of Money, Banking & Financial Markets</i> , Pearson Education, UK.				

 UNIVERZITET U ZENICI EKONOMSKI FAKULTET 					
Naziv predmeta: MODELI U FINANSIJSKOM MENADŽMENTU					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
Ljetni (II)	Obavezni	4	-	7,5	06K22-063
Nastavnik: Prof.dr.sc. Emira Kozarević E-mail: emira.kozarevic@untz.ba					
Predmeti koji su preduvjet za polaganje					
Cilj predmeta	Razumijevanje i primjena aplikativnih modela u finansijskom menadžmentu. Razumijevanje i značaj procesa modeliranja u podizanju efikasnosti i kvalitetu donošenja poslovnih odluka iz domena upravljanja poslovnim finansijsma uopće.				
Kompetencije (Ishodi učenja)	Tokom studija i izučavanja predmeta Modeli u finansijskom menadžmentu, studenti II ciklusa studija bi ovladavali modelima koji se primjenjuju u određenim oblastima finansijskog				

	menadžmenta s ciljem donošenja optimalnih odluka u zadatom poslovnom okruženju. Na ovaj način student bi se trebali upoznati sa modelima koji se primjenjuju u procesima procjene vrijednosti, upravljanja investicijama, upravljanja poslovnim aktivom i obavezama preduzeća što predstavlja značajnu nadogradnju sticanih znanja iz područja finansijskog menadžmenta na dodiplomskim studijima. U području naučno-istraživačkog djelovanja student bi trebali ovladati znanjima i vještinama neophodnim za identifikaciju područja i modaliteta istraživanja iz domena upravljanja resursima preduzeća, aspektom finansiranja poslovne aktive te optimalnog upravljanja imovinom i obavezama preduzeća. Studenti koji ovladaju ponuđenim znanjima bi trebali biti osposobljeni za operativno i strateško djelovanje u poslovnom ambijentu u domenu upotrebe modela finansijskog menadžmenta, ali i naučno-istraživačkog aspekta tretmana predmetnih oblasti. Izlazne kompetencije studenata koji izlaze sa studijskog programama i discipline Modeli u finansijskom menadžmentu vezane su za procese upravljanja procesima procjene vrijednosti, investicija, obrtnog kapitala, finansiranja uz upotrebu savremenih modela kojima se kompleksna stvarnost u kojoj preduzeća djeluju nastoji obuhvatiti provjerenim modelima. Također, kompetencije će obuhvatati mogućnost naučno utemeljene obrade različitih naučno-istraživačkih izazova vezanih za opći obuhvat finansijskog menadžmenta na razini preduzeća.
Program predmeta: MODELI UPRAVLJANJA POSLOVNIM FINANSIJAMA - Osnove modeliranja poslovnih finansija; - Modeliranje troška kapitala; - Modeli finansijskog izvještavanja; - Modeli vrednovanja; - Modigliani –Miller model; PORTFOLIO MODELI - Uvod; - CAPM i tržišna linija investicija napredni stadij; - Model cjenovnog arbitriranja; - Black-Littermanov pristup; - Fama-French trofaktorski model; OPTION PRICING MODELI - Binomni; - Lognormalni;	

- BLACK SCHOLES; - MONTE CARLO SIMULATION MODEL OBVEZNICE - Modeli trajanja; - Modeli imunizacije; - Modeli terminskih struktura; VaR MODEL upravljanja rizicima					
Izvođenje nastave: - Ex katedra 50%; - Prezentacije timskih radova 20%; - Studije slučajeva 30%.					
Provjera znanja: 1. Pristupni rad - uvjet za izlazak na integralni ispit, 20% 2. Integralni ispit (pismeni/usmeni), 80%					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Literatura					
Obavezna	1. Benninga, S. (2008): <i>Financial Modeling</i> , third edition, MIT Press, Massachusetts Institute of Technology.				
Dodatna	1. Ehrhardt, C.M., Brigham, F.E. (2011): <i>Financial Management, theory and practice</i>, thirteen edition, South-Western Cengage Learning, Mason, USA. 2. Polić, N., Serdarević, N. (2012): Praktični aspekti finansijskog menadžmenta, Univerzitet u Zenici, Ekonomski fakultet.				

UNIVERZITET U ZENICI
EKONOMSKI FAKULTET

Naziv predmeta: ANALIZA I VREDNOVANJE UČINAKA JAVNOG SEKTORA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
Ljetni (II)	Izborni	4	-	5,5	06K22-064

Nastavnik: Prof. dr. sc. Željko Rička

E-mail: zeljko.ricka@ef.unze.ba

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Cilj predmeta	Cilj predmeta je upoznavanje sa metodama mjerenja učinaka u javnom sektoru, između ostalog, i kroz upoređenje mjerenja učinaka između javnog i privatnog sektora. Profit, kao razlika između prihoda i rashoda, jeste osnovna mjera uspješnosti poslovanja organizacija u privatnom sektoru, jer je vrijednost robe i usluga koje pružaju verifikovana na tržištu. Za organizacije koje ne posluju na profitnoj osnovi i koje se pri prodaji proizvoda i usluga rukovode drugačijim motivima, profit nije mjerodavan pokazatelj uspješnosti poslovanja. Ta činjenica ukazuje na potrebu da se uvedu dodatna mjerila uspješnosti poslovanja, od kojih su posebno značajni pokazatelji ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti planiranih i ostvarenih rezultata korištenjem poznatih metoda mjerenja.
----------------------	--

Kompetencije (Ishodi učenja)	Studenti će, tokom savladavanja predmeta, steći znanja o metodama mjerenja učinaka u javnom sektoru. Studenti će ovladati vještinama rješavanja pitanja rangiranja različitih programa i aktivnosti; sintetizirati znanja iz više područja javnih finansija te ih svrsishodno nadopuniti znanjima iz podudarnih područja; upoznati i razumjeti norme i pravila finansijskog poslovanja te izvoditi adekvatne zaključke o relevantnim činjenicama; ovladati cjelovitim znanjima iz ekonomije i ekonomskih disciplina; osposobiti se za kreativnu primjenu kvantitativnih i statističkih metoda u ekonomiji; osposobiti se za primjenu naprednih metoda analize i istraživanja; osposobiti se za ocjenu prioriteta između ponuđenih rješenja.
-------------------------------------	---

Program predmeta:

- Nadležnosti javnog sektora
- Programi
- Metode analize ostvarenja budžeta
- Analiza javnih prihoda

• Analiza javnih rashoda • Analize metoda izbora strategije: • Metoda SWOT analize, • Portfolijo matrice: • Costt-benefit analiza • Cost-effectivness analiza • Mjerenje učinka programa • Mjere izlaznog rezultata • Mjere krajnjeg rezultata • Mjere efikasnosti • Definicija mjera učinka • Revizija učinka					
Izvođenje nastave: 1.ex katedra 50 % 2.diskusije 10 % 3.prezentacije 30 % 4.gosti predavači 10 %					
Provjera znanja: 1.I test 35 % 2.II test 35 % 3.seminarski rad i prezentacija 20 % 4.aktivnost 10%					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
I test	II test	seminarski rad i prezentacija	aktivnost		
35 %	35 %	20 %	10%		
Literatura					
Obavezna		1. Stiglitz, J.; Ekonomija javnog sektora, (2013.g.), Ekonomski fakultet Beograd, Centar za izdavačku djelatnost, 2. Rosen, H.; Javne finansije, (2013.g.), Ekonomski fakultet Beograd, Centar za izdavačku djelatnost, 3. Kešetović, I.; Djonlagić, Dž.; Rička, Ž.; Javne finansije (2012.) Ekonomski fakultet Sarajevo, Centar za izdavačku djelatnosti.			

Dodatna	1. Grupa autora: Proračun-budžet (2001.), Revicon Sarajevo 2. Stojanović, A. i Leko, V., (ur.), Modeli financiranja namjena koje sadrže javni interes, knjiga, 3. Grafit-Gabrijel d.o.o, Zagreb, 2011. 4. Jurković, P., (2002.), Javne financije, Zagreb: Masmedia.
---------	--

 UNIVERZITET U ZENICI EKONOMSKI FAKULTET 					
Naziv predmeta: FINANSIJSKI DERIVATIVI					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
Ljetni (II)	Izborni	4	-	5,5	06K22-065
Nastavnik: Prof.dr.sc. Emira Kozarević E-mail: emira.kozarevic@untz.ba					
Predmeti koji su preduvjet za polaganje					
Cilj predmeta	Razumijevanje i značaj izvedenih vrijednosnih papira u industriji zaštite od rizika. Uloga izvedenih vrijednosnih papira na finansijskim tržištima. Mogućnosti primjene izvedenih vrijednosnih papira u regionu.				
Kompetencije (Ishodi učenja)	Studenti se kroz ovaj predmet mogu osposobiti za teorijska i primijenjena znanja iz oblasti zaštite od finansijskih rizika upotrebom širokog spektra izvedenih vrijednosnih papira (finansijskih derivativa). Rezultat spoznajnih procesa u domenu primjene finansijskih derivativa može doprinijeti potpunijem shvatanju značaja finansijskih rizika i metoda koje su na raspolaganju za upravljanje finansijskim rizicima u turbulentnom okruženju.				
Program predmeta: - Finansijski rizik – pojam i osnovne komponente - Osnove upravljanja finansijskim rizicima - Instrumenti za upravljanje finansijskim rizicima - Opcije – pojam, značaj, upotreba i modeli vrednovanja - Terminski ugovori – principi i modeli vrednovanja - Strategije hedžiranja - Rizici deviznog kursa					

• Rizici kamatne stope • Upravljanje korporativnim poslovnim rizicima					
Izvođenje nastave: - Ex katedra 60%; - Studije slučajeve 40%.					
Provjera znanja: 1. Pristupni rad - uvjet za izlazak na integralni ispit, 20% 2. Integralni ispit (pismeni/usmeni), 80%					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Literatura					
Obavezna	1. Hall, J.M. (2009): <i>Options, Futures and other Derivatives</i>, seventh edition, Prentice Hall, NJ, USA. 2. Orsag, S. (2006): <i>Izvedenice</i>, Hufa, Zagreb.				
Dodatna	1. Chance, M.D., Brooks, R. (2010): <i>Introduction to Derivatives and Risk Management</i>, Cengage Learning, UK				

 UNIVERZITET U ZENICI EKONOMSKI FAKULTET 					
Naziv predmeta: PORTFOLIO ANALIZA					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
Ljetni (II)	Izborni	4	-	5,5	06K22-066
Nastavnik: Doc. dr.sc. Almir Alihodžić E-mail: almir.dr2@gmail.com					
Predmeti koji su preduvjet za polaganje					
Cilj predmeta	Cilj predmeta portfolio analiza je da studentima objasni i ilustruje cjeli proces mjerenja i upravljanja rizicima				

	finansijskih portfolija u kontekstu pronalaženja vrijednosnih papira sa najvećim mogućim očekivanim prinosom i najmanjim rizikom.
Kompetencije (Ishodi učenja)	▪ Osposobljenost za samostalnu portfolio analizu; ▪ Razumijevanje mogućnosti redukcije finansijskih rizika ; ▪ Analiziranje uticanja portfolio analize na kreiranje optimalnog portfolija vrijednosnih papira
Program predmeta: • Nastanak i načela Markowitze-ve savremene portfolio teorije • Mjerenje tržišnog prinosa i rizika • Izbor optimalnog portfolija • Efikasnost tržišta kapitala • Modeli nastali na osnovama savremene portfolio teorije.	
Izvođenje nastave: Predavanja, case study slučajevi, izlaganja pristupnih radova, rješavanje praktičnih problema/zadataka, individualni rad.	
Provjera znanja: 1. Pristupni rad (20%) 2. Parcijalni testovi (Test I + Test II) (80%) 3. Za studente koji ne koriste pravo ostvarivanja bodova tokom semestra vrijedi: - Integralni test (100%) - Usmeni ispit se primjenjuje za studente koji žele ostvariti višu ocjenu.	
Težinski kriteriji za provjeru znanja	
Literatura	
Obavezna	1. Bodie, Z., Kane, A., Marcus, A.J. (2009). <i>Osnovi investicija</i>, DATASTATUS, osmo izdanje, Beograd 2. Alihodžić, A. „Portfolio analiza: teorijsko - metodološki aspekti investiranja u vrijednosne papire“, Ekonomski fakultet Zenica – Univerzitet u Zenici, 2011. 3. Popović, S. „Portfolio analiza“, Centar za statistička istraživanja i prognoze, Podgorica, 2000. 4. Šoškić, D. „Hartije od vrednosti – Upravljanje portfoliom i investicioni fondovi“, Centar za izdavačku delatnost Ekonomskog fakulteta u Beogradu, 2006.
Dodatna	1. Kozarevic, E. „Analiza i upravljanje finansijskim rizicima“, CPA, Tuzla, 2009. 2. Reilly, F. K., Brown, K.C. „Investment analysis and portfolio management“, Mason: OH: Thomson/South-Western, 2009.

UNIVERZITET U ZENICI
EKONOMSKI FAKULTET

Naziv predmeta: FINANSIJSKE OBLIGACIJE

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
Ljetni (II)	Izborni	4	-	5,5	06K22-067

Nastavnik: Prof.dr.sc. Željko Rička, Doc. dr.sc. Almir Alihodžić

E-mail: zeljko.ricka@ef.unze.ba; almir.dr2@gmail.com

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Cilj predmeta	Cilj predmeta je ovladavanje znanjima iz oblasti ugovornih odnosa koji se uspostavljaju kroz finansijske transakcije; oblicima zaštite dužnika i povjerilaca te ubrzavanje robnog prometa korištenjem finansijskih obligacija.
----------------------	--

Kompetencije (Ishodi učenja)	• Osnovna znanja o instrumentima tržišta novca; • Upoznavanje sistema, procedura, kategorija i instrumenata tržišta novca • Razumijevanje poslovanja bankarskih finansijskih institucija i usluga koje pružaju;
-------------------------------------	---

Program predmeta:

- Novac - upravljanje novčanim tokovima;
- Devizno tržište;
- Devizne rezerve – upravljanje kompozicijom deviznih rezervi;
- Upravljanje bankarskim ugovorima;
- Nebankarski poslovi;
- Tržište novca u BiH;
- Ponašanje kamatnih stopa;
- Razumijevanje kamatnih stopa;
- Kompenzacija, cesija i asignacija
- Faktoring i forfeting
- Novčane garancije

Izvođenje nastave: exkatedra, diskusije, prezentacije, gostipredavači

Provjera znanja:

1. Itest (35%)

2.IItest (35%) 3.seminarskiradiprezentacija (20%) 4.aktivnost (10%)					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
I test	II test	seminarski rad i prezentacija	aktivnost		
35 %	35 %	20 %	10%		
Literatura					
Obavezna	1. Mishkin, F.; (2010). Ekonomija novca, bankarstva i finansijskih tržišta, 2010, MATE Zagreb. 2. Stiglitz, J.,(2013) Ekonomija javnog sektora; Ekonomski fakultet Beograd, Centar za izdavačku delatnost, Beograd 3. Miller, R.L., Vanhoose, D.D. (1997), Moderni novac i bankarstvo, MATE, Zagreb, 4. Trifković, M.; Simić,M., Trivun, V.,(2013) Poslovno pravo – ugovori, vrijednosni papiri, i pravo konkurencije, Sarajevo				
Dodatna	1. Malović, M. (2014). Teorija novca i monetarna politika u maloj otvorenoj privredi, Institut ekonomskih nauka, Beograd. 2. Erić, D., Đukić, M. (2012). Finansijska tržišta u uslovima krize, Institut ekonomskih nauka, Beograd.				

I. FINANSIJSKI PLAN

EKONOMSKI KOD	NAZIV POZICIJE	RAČUNOVODSTVENI I REVIZIJSKI MENADŽMENT		MENADŽMENT PREDUZEĆA		LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ I POLITAKA 2 CIKLUS	POSLOVNE I JAVNE FINANSIJE 2 CIKLUS	UKUPNO
		1 CIKLUS	2 CIKLUS	1 CIKLUS	2 CIKLUS			
611100	<i>Bruto plaće i naknade</i>	287.185		287.184	0	0	0	574.369
611200	<i>Naknade troškova zaposlenih</i>	33.000		33.000	0	0	0	66.000
612100	<i>Doprinosi poslodavca</i>	29.355		29.355	0	0	0	58.710
613100	<i>Putni troškovi</i>	687	686	687	686	687	687	4.120
613200	<i>Izdaci za energiju</i>	0	0	0	0	0	0	0
613300	<i>Izdaci za komunalne usluge</i>	826	827	826	827	827	827	4.960
613400	<i>Nabavke materijala</i>	1.167	1.166	1.167	1.166	1.167	1.166	6.999
613500	<i>Izdaci za prevoz i gorivo</i>	0	0	0	0	0	0	0
613600	<i>Unajmljivanje imovine i opreme</i>	100	100	100	100	100	100	600
613700	<i>Izdaci za tekuće održavanje</i>	0	0	0	0	0	0	0
613800	<i>Izdaci za osig. i bank. usluge</i>	261	262	261	262	262	262	1.570
613900	<i>Ugovorene i druge usluge</i>	85.425	19.000	85.425	19.000	19.000	9.000	236.850
UKUPNO TEKUĆI TROŠKOVI		438.006	22.041	438.005	22.041	22.043	12.042	954.178
821200	<i>Nabavka zgrada</i>						0	0
821300	<i>Nabavka opreme</i>	5.000		5.000		0	0	10.000
821500	<i>Nabavka stal.sre. u obliku prava</i>	250		250		0	0	500
821600	<i>Rekonstrukcija i održavanje</i>						0	0
UKUPNO TEKUĆI I KAPITALNI TROŠKOVI		443.256	22.041	443.255	22.041	22.043	12.042	964.678

PRIJEDLOG

Na osnovu člana 37. stav 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, a u vezi sa članom 25. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 6/09, 9/13, 13/13 i 4/15), Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na ____sjednici, održanoj _____2016. godine, donosi

ODLUKU

**o pokretanju studijskog programa Poslovne i javne finansije, drugog ciklusa studija, na
Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Zenici**

Član 1.

Pokreće se studijski program Poslovne i javne finansije, drugog ciklusa studija, na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Zenici.

Član 2.

Odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02-_____/16.

Datum,

Z e n i c a

PREDSJEDAVAJUĆA

Draženka Subašić, s.r.

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport,

1x Univerzitet u Zenici - Rektorat, Fakultetska 3, (putem Ministarstva),

1x a/a.

Obrazloženje

Pravni osnov

Pravni osnov za donošenje ove odluke temelji se na članu 37. stav 1. tačka f.) Ustava Zeničko-dobojskog kantona i na članu 25. Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 6/09, 9/13, 13/13 i 4/15).

Razlozi za donošenje

U skladu sa odredbama člana 25. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 6/09, 9/13, 13/13 i 4/15), osnivač visokoškolske ustanove usvaja elaborat o opravdanosti statusnih promjena i donosi odluku o statusnim promjenama. Statusne promjene, u ovom slučaju, odnose se na proširenje djelatnosti organizovanjem novog studijskog programa.

Ekonomski fakultet Univerziteta u Zenici planirao je pokretanje studijskog programa Poslovne i javne finansije, drugog ciklusa studija, u trajanju od jedne godine (60 ECTS).

Na prijedlog Naučno-nastavnog vijeća Ekonomskog fakulteta, Senat Univerziteta u Zenici je donio Odluku o usvajanju Elaborata o društveno-ekonomskoj opravdanosti uvođenja novih studijskih programa na II (drugom) ciklusu studija Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Zenici, broj: 01-02-1-2334/15. od 01.07.2015. godine.

Ova odluka Senata je upućena Upravnom odboru Univerziteta u Zenici na dalju proceduru. Upravni odbor Univerziteta u Zenici je donio Odluku o prihvatanju inicijative Senata Univerziteta u Zenici o usvajanju Elaborata o društveno-ekonomskoj opravdanosti uvođenja novih studijskih programa na II (drugom) ciklusu studija Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Zenici, broj: 01-01-2440/15. od 14.07.2015. godine.

Odluka Upravnog odbora Univerziteta u Zenici je dostavljena Ministarstvu za obrazovanje, nauku, kulturu i sport kako bi se uputila u dalju proceduru dobijanja saglasnosti od Osnivača Univerziteta.

Ekonomski fakultet je danom osnivanja u ponudi poslijediplomskih studija imao dva studijska programa, kojima su se produbljivala znanja studenata stečena na dodiplomskim studijima. Analizom usporedivih fakulteta u regionu došlo se do zaključka da sve referentne jedinice imaju širu paletu ponuđenih poslijediplomskih studija, te je nakon duže šire rasprave među nastavnicima opredjeljen razvoj studijskog programa Poslovne i javne finansije, a koji prevashodno treba obezbijediti zapošljivost kadrova među završenicima studija.

Studijski program omogućuje proširenje specifičnih znanja iz ekonomije stečenih tokom studija na prvom ciklusu studija, primjenljivih u rješavanju problema poslovnog odlučivanja i upravljanja u preduzećima i institucijama u privatnom i javnom sektoru (bankarstvo i finansijska tržišta u razvoju, javne finansije i budžetiranje, finansijsko planiranje, analiza i kontrola i modeli u finansijskom menadžmentu). Specifično, tržištu rada nedostaju kvalitetni kadrovi koji su osposobljeni za obuhvatnu primjenu znanja vezanih za rješavanja kompleksnih problema u domenu javnih finansija, a koji pri tome razumiju makroekonomske uticaje koje se mora uzeti u obzir prilikom dizajniranja rješenja vezanih za kreiranje budžetske potrošnje, poresku politiku kao i posebnu ulogu finansijskih tržišta u zemljama u tranziciji.

Finansijski pokazatelji

Kako je navedeno u Obrazloženju Elaborata, pokretanjem studijskog programa Poslovne i javne finansije, Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Zenici, može doći do povećanja troškova na ekonomskom kodu 613900-Ugovorene i druge usluge, a koji se odnose na angažovanje spoljnih saradnika. Prema finansijskom planu koji je dat u Elaboratu, ovi dodatni troškovi će se pokriti iz vlastitog prihoda, odnosno, od uplata za upisnine i prijava za ispite. **Finansijski plan ekonomski je opravdan i isti se može pokriti iz vlastitih sredstava.** Ostali troškovi (tekući troškovi) biće pokriveni usvojenim budžetom na ovim pozicijama.